

**Správa o účasti Slovenskej republiky na programe Erasmus+
v roku 2019**

jún 2020

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Základné informácie o programe Erasmus+	4
3.	Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni	5
4.	Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2019	6
5.	Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2019	6
5.1.	Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2019	6
5.2.	Hodnotiaci a výberový proces	8
5.3.	Realizácia jednotlivých kľúčových akcií.....	10
5.3.1.	Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	10
5.3.1.1.	Školské vzdelávanie	11
5.3.1.2.	Odborné vzdelávanie a príprava.....	12
5.3.1.3.	Vysokoškolské vzdelávanie	14
5.3.1.4.	Vzdelávanie dospelých.....	19
5.3.1.5.	Mládež.....	20
5.3.2.	Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá	21
5.3.2.1.	Vzdelávanie a odborná príprava.....	22
5.3.2.2.	Mládež.....	24
5.3.3.	Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politik – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže.....	25
6.	Oblasť športu	26
7.	Európska značka pre jazyky	27
8.	Siete zaradené pod program Erasmus+	27
8.1.	Informačná sieť Eurydice	28
8.2.	Sieť centier Euroguidance	29
8.3.	Sieť Europass.....	32
8.4.	Sieť eTwinning	33
8.5.	Sieť EPALE.....	35
8.6.	Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých	37
8.7.	Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca.....	38
8.8.	Informačná sieť Eurodesk	39
9.	Príprava budúceho programu EÚ Erasmus+ po roku 2020	41
10.	Záver	42
	Zoznam použitých skratiek	44

1. Úvod

Erasmus+¹ je programom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“), ktorý podporuje aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu a ktorý sa realizuje v rokoch 2014 – 2020. Hlavnou filozofiou programu Erasmus+ je podpora vzdelávacej mobility, vytváranie inštitucionálnych partnerstiev a podpora politik na základe medzisektorového prístupu, pričom je zameraná na podporu všetkých sektorov vzdelávania (školského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (ďalej aj „OVP“), vysokoškolského vzdelávania, neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, vzdelávania dospelých).

Ciele programu Erasmus+ vychádzajú zo stratégie Európa 2020 a Strategického rámca európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ET 2020. Program poskytuje granty pre široké spektrum akcií a aktivít v oblasti vzdelávania, OVP, mládeže a športu. Dáva príležitosť študentom, žiakom, pedagogickým a odborným zamestnancom, pracovníkom s mládežou a mladým ľuďom absolvovať časť svojho vzdelávania, či odbornej prípravy v zahraničí, a zlepšiť tak svoje poznatky, zručnosti a šance uplatniť sa na trhu práce. Program podporuje organizácie, ktoré sa môžu zapájať do projektovej spolupráce a v rámci partnerstiev spoločne používať inovácie vo vzdelávaní, odbornej príprave a v oblasti práce s mládežou. Akcia Šport podporuje aktivity v rámci športu pre všetkých a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce môže riešiť aj problémy, ako sú ovplyvňovanie výsledkov zápasov, doping, násilie a rasizmus.

Realizácia programu Erasmus+ bola v roku 2019 ovplyvnená pokračovaním intenzívnych diskusií o nástupníckom programe Erasmus+. Toto obdobie bolo výrazne poznamenané prípravou nového obdobia post-2020, preto na riešenie aktuálnych výziev programu, spojených najmä so zavedením on-line formulárov prihlášok, ale aj implementáciou nových iniciatív, zostávalo Európskej komisii (ďalej aj „EK“) menej času a pozornosti, ako by si tieto iniciatívy zaslúžili. Tie často predstavujú akúsi pilotnú fázu pred spustením nástupníckeho programu Erasmus+, medzi inými napr.:

- diskusie o návrhu na vytvorenie Európskeho vzdelávacieho priestoru,
- realizácia iniciatívy Európske univerzity²,
- projekt „Erasmus without papers“.

Predposledný rok implementácie programu bol teda typický značným rozširovaním záberu programu, ako aj prípravou na ďalšiu fázu implementácie po roku 2020. Popri vyššie uvedených iniciatívach pokračovali tiež iniciatívy z predchádzajúcich rokov „Inšpiratívne vzory“ a „Digital Traineeship“, overoval sa IT nástroj na spravovanie nadnárodných aktivít spolupráce SALTO-TCA, pokračovala kampaň #EUandME, ktorá priamo súvisela s voľbami do Európskeho parlamentu (ďalej aj „EP“) v roku 2019. Ideové smerovanie programu sa aj naďalej zameriavalo predovšetkým na inklúziu a posilňovanie európskych hodnôt. Ďalším významným faktorom, ktorý ovplyvňoval prácu národných agentúr Erasmus+, boli prípravy na možné dopady brexitu na program samotný.

---

¹ Program Erasmus+ bol schválený Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1288&from=SK>

² <http://www.erasmusplus.sk/index.php?sw=771>

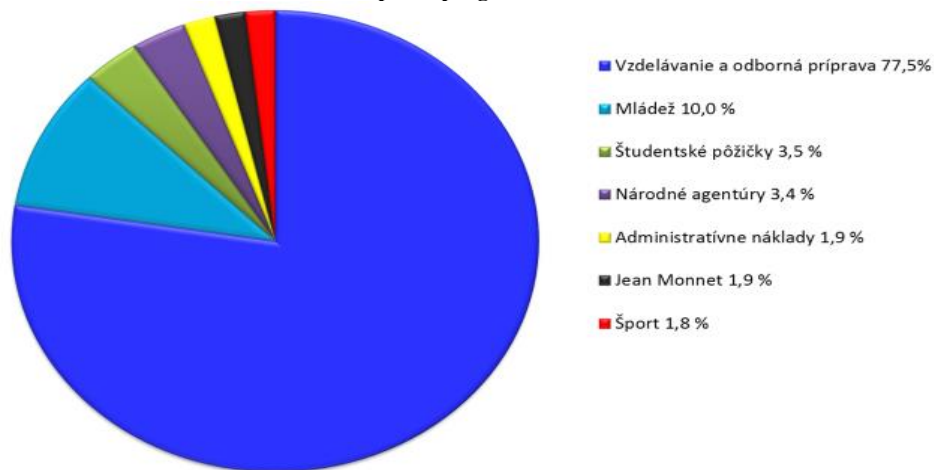
2. Základné informácie o programe Erasmus+

Zoznam krajín zapojených do programu Erasmus+ sa v roku 2019 nezmenil ani počtom, ani štruktúrou; naďalej sa členia na a) *krajiny programu* [členské štáty EÚ, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ, krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (v súčasnosti s výnimkou Švajčiarska)]³ a b) *partnerské krajiny* (t. j. krajiny, na ktoré sa vzťahuje Európska susedská politika, resp. uzavreli s EÚ dohody umožňujúce ich účasť na programoch EÚ).

Všeobecný rozpočet programu Erasmus+

Všeobecný európsky rozpočet programu Erasmus+ bol stanovený na roky 2014 – 2020 vo výške 14,77 mld. eur. Rozpočet programu bol navýšený o finančné prostriedky určené na rozvoj medzinárodnej dimenzie vysokoškolského vzdelávania s partnerskými krajinami, a to z rôznych externých nástrojov EÚ. Na spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti vysokoškolského vzdelávania vyčlenila EÚ dodatočné zdroje vo výške 1,68 mld. eur. Rozdelenie celkového rozpočtu programu Erasmus+ predstavuje graf č. 1:

Graf č. 1: Rozdelenie všeobecného rozpočtu programu Erasmus+

Štruktúra programu Erasmus+

Akcie programu Erasmus+ sú rozdelené na decentralizované a centralizované. Decentralizované akcie sú riadené národnými agentúrami Erasmus+ v každej účastníckej krajine programu. Centralizované akcie sú riadené priamo Výkonnou agentúrou pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru so sídlom v Bruseli (ďalej len „EACEA“). Pre záujemcov o spoluprácu s partnerskými krajinami existujú v každej národnej agentúre kontaktné body a v partnerských krajinách sú vytvorené národné kancelárie Erasmus+.

Program Erasmus+ podporuje nasledovné *klúčové akcie (KA)*:

1. ***Vzdelávacia mobilita jednotlivcov (mobilné projekty) (KA1)*** – mobilita pedagogických a odborných zamestnancov v školskom vzdelávaní a vzdelávaní dospelých, mobilita žiakov a pedagogických a odborných zamestnancov v OVP, mobilita študentov a pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl z krajín programu a partnerských krajín, výmeny mládeže (tvorí najmenej 63 % rozpočtu);
2. ***Spolupráca v oblasti inovácií a výmeny osvedčených postupov (projekty partnerstiev)***

³ Od výzvy 2019 je novou krajinou programu Srbsko.

(KA2) – projekty strategických partnerstiev, partnerstiev medzi svetom práce a inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane projektov nazvaných znalostné aliancie a aliancie pre sektorové zručnosti, a projekty podporných IT platforiem, vrátane siete eTwinning (predstavuje najmenej 28 % rozpočtu);

3. **Podpora reforiem politik** (najmä centralizované aktivity) (KA3) – podpora politického dialógu, národných centier uznávania dokladov, dialógu s mladými ľuďmi, sietí Eurydice, Euroguidance a Eurodesk (tvorí najmenej 4,2 % rozpočtu).

Osobitnou aktivitou v programe Erasmus+ bol nástroj záruk za študentské pôžičky pre študentov, ktorí študujú v druhom cykle vysokoškolského vzdelávania v inej krajine programu. Vzhľadom na minimálne využívanie tohto nástroja na európskej úrovni bol jeho rozpočet na rok 2019 opäť znížený a prostriedky presmerované na mobilitu v oblasti vysokoškolského vzdelávania.

3. Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni

Národným orgánom pre program Erasmus+ je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). SR sa ako členský štát EÚ na európskej úrovni podieľa na riadení programu v spolupráci s EK – má nominovaných zástupcov do Výboru Erasmus+. Na národnej úrovni je program riadený ministerstvom. Sekcia medzinárodnej spolupráce a európskych záležitostí, ako koordinujúci organizačný útvar v rámci ministerstva, zodpovedá za celkovú realizáciu programu a schvaľuje pracovný program oboch národných agentúr Erasmus+ (ďalej aj „NA“) na nasledujúci kalendárny rok. Ministerstvo zároveň zabezpečuje a poskytuje finančné prostriedky na dofinancovanie aktivít programu zo zdrojov štátneho rozpočtu (mobility vysokoškolských študentov Erasmus+). Zamestnanci ministerstva sú členmi Výboru Erasmus+ pri EK, Internej pracovnej skupiny Erasmus+ na Slovensku a majú status pozorovateľov pri výberových komisiách programu, zriadených pri NA, ktoré schvaľujú predložené zoznamy prihlášok na financovanie, rezervný zoznam a zamietnutie.

Za realizáciu programu Erasmus+ sú v SR zodpovedné dve národné agentúry programu Erasmus+, a to Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (ďalej aj „SAAMS“) – Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (www.saaic.sk) a IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže – Národná agentúra pre oblasť mládeže a športu (www.iuventa.sk). NA zabezpečovali na základe požiadaviek EK realizáciu programu od vyhlásenia výzvy na podanie prihlášok, informačnú kampaň a konzultácie, registráciu, hodnotenie a výber projektov, kontrahovanie, monitorovanie a audit projektov až po konečné zúčtovanie pridelených finančných prostriedkov EK. Prítom sa riadili aktuálnou príručkou pre národné agentúry implementujúce program Erasmus+, ktorú vypracovala EK.

Do realizácie programu Erasmus+ ďalej vstupovali:

- Interná pracovná skupina Erasmus+, v ktorej sú zastúpené relevantné organizačné útvary ministerstva,
- externí hodnotitelia, ktorí hodnotili podané prihlášky a projekty, prípadne podľa požiadaviek aj záverečné správy a výsledky projektov,
- výberové komisie (zložené z nominovaných zástupcov kľúčových inštitúcií), ktoré na základe hodnotení externých hodnotiteľov kontrolovali hodnotiaci proces

a schvaľovali predložené zoznamy prihlášok (na financovanie, zamietnutie a na rezervný zoznam),

- interní a externí audítori, ktorí každoročne kontrolujú realizáciu pracovných programov NA a využívanie finančných prostriedkov EK v NA a u vybraných príjemcov grantov.

Ďalšie informácie o programe Erasmus+ sú zverejnené na:

- webovom sídle programu Erasmus+ v Slovenskej republike www.erasmusplus.sk
- webovom sídle EK http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sk.htm

4. Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2019

Z celkového rozpočtu programu Erasmus+ bolo pre SR na rok 2019 vyčlenených 37 799 880 eur (nárast oproti roku 2018 o 15,5 %), z toho 34 276 994 eur pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (nárast o 20 %) a 3 522 886 eur pre oblasť mládeže (pokles oproti predchádzajúcemu roku o 14,6 % z dôvodu presunu časti finančných prostriedkov do programu EÚ Európsky zbor solidarity, ktorý administruje IUVENTA). Finančné prostriedky, ktoré EK vyčlenila pre SR na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy, pochádzali z dvoch rozpočtových kapitol nasledovne: z rozpočtovej kapitoly 1 (spolupráca s krajinami programu) bolo pre SR vyčlenených 32 025 011 eur a z rozpočtovej kapitoly 4 (spolupráca s partnerskými krajinami) bol pridelený grant vo výške 2 251 983 eur. Informáciu o rozdelení plánovaného rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2019 uvádza tabuľka č. 1:

Tabuľka č. 1: Rozdelenie rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2019

	KPúčová akcia 1: Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	KPúčová akcia 2: Strategické partnerstvá	Spolu v EUR
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 1			
- školské vzdelávanie	1 714 511	4 496 402	6 210 913
- OVP	9 137 579	1 845 513	10 983 092
- vysokoškolské vzdelávanie	11 335 642	1 336 917	12 672 559
- vzdelávanie dospelých	242 072	1 916 375	2 158 447
Spolu kapitola 1 v EUR	22 429 804	9 595 207	32 025 011
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 4			
- vysokoškolské vzdelávanie	2 251 983	0	2 251 983
Spolu oblasť vzdelávania a odbornej prípravy v EUR	24 681 787	9 595 207	34 276 994
Oblasť mládeže	2 165 546	1 218 857	3 522 886*
SPOLU V EUR	26 847 333	10 814 064	37 799 880*

* Finančné prostriedky vo výške 138 483 eur boli v sektore mládeže vyčlenené na decentralizované aktivity v rámci KA3 – Podpora reforiem politík.

5. Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2019

5.1. Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2019

Výzva na podanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2019 bola EK vyhlásená v Úradnom vestníku EÚ dňa 24. 10. 2018. NA zverejnili všetky dokumenty potrebné na aktívne zapojenie sa do výzvy na webovom sídle programu Erasmus+ v SR. Informačná

a komunikačná stratégia bola zabezpečovaná v úzkej spolupráci oboch NA Erasmus+ v SR. Podmienky spolupráce sú zakotvené v zmluve o spolupráci medzi oboma NA. Spoločná informačná a komunikačná stratégia oboch NA sa zameriavala na pravidelnú aktualizáciu webového sídla programu Erasmus+, tvorbu informačných materiálov a letákov, organizovanie informačných a školiacich podujatí pre užívateľov programu, vzájomnú účasť NA na výberovom procese, spoločnú účasť na veľkých podujatiach a festivaloch a pod.

SAAMS v spolupráci s IUVENTOU spustila informačnú kampaň k výzve na predkladanie návrhov projektov na rok 2019 v rámci programu Erasmus+ v októbri 2018 tým, že zorganizovala 3 informačné semináre v Košiciach, Zvolene a Bratislave, na ktorých sa zúčastnilo 236 účastníkov. Jedným z cieľov kvality NA je zapojenie nových subjektov do programu, pričom vo vzťahu k celkovému počtu podaných prihlášok sa tento cieľ podarilo oproti plánu vysoko prekročiť. Následne SAAMS v decembri 2018 zorganizovala v Košiciach, Žiline a Bratislave inštruktážne semináre zamerané na vyplňanie žiadostí KA1 pre sektory školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Seminárov sa zúčastnilo 324 účastníkov. Pre držiteľov charty pre mobility v OVP sa v decembri 2018 konal vo Zvolene samostatný tematický seminár, v rámci ktorého prebehla inštruktáž k podávaniu zjednodušenej žiadosti o grant. Seminára sa zúčastnilo 42 účastníkov. Inštruktážne semináre SAAMS k príprave prihlášok projektov KA2 prebiehali v januári 2019 v Košiciach, Ružomberku a Bratislave s účasťou 330 účastníkov. Prezentácie z týchto seminárov boli následne uverejnené na webovej stránke www.erasmuplus.sk. Súčasťou informačnej kampane, ktorú organizuje SAAMS, bol aj informačný seminár pre vysoké školy a študentskú organizáciu Erasmus Student Network, ktorý sa konal vo februári 2019 v Bratislave. V roku 2019 NA pokračovala vo svojom zapojení sa do iniciatívy „Inšpiratívne vzory“, ktorá sa snaží zabrániť vylúčeniu znevýhodnených osôb zo spoločnosti, podporiť inklúziu a rešpektovanie ľudských práv, a to prostredníctvom tzv. „živých knižníc“. Tieto aktivity sú zamerané predovšetkým na NRO, aj keď nie výlučne. V máji 2019 sa Živá knižnica konala v Prešove a Košiciach, v júni 2019 navštívila NA Trenčín a Banskú Bystricu. Podujatí sa zúčastnilo 350 žiakov a pedagógov zo ZŠ a SŠ a v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol program obohatený o úvodnú panelovú diskusiu. Záujemcom o podanie prihlášky boli okrem informačných seminárov poskytnuté aj konzultácie formou individuálnych stretnutí v NA alebo formou e-mailu či telefonických hovorov. Niektorí žiadatelia využili možnosť konzultácie s členmi národného tímu expertov ECVET pri definovaní vzdelávacích výstupov účastníkov a metód ich hodnotenia a uznania.

IUVENTA v júni 2019 ako každoročne zorganizovala pre úspešných žiadateľov informačný a inštruktážny seminár Nalieváreň, ktorého cieľom je podporiť kvalitu realizovaných projektov, prvožiadateľov, mladých lídrov, mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, alebo rómske menšiny. IUVENTA v spolupráci s regionálnymi koordinátormi zorganizovala spolu 59 regionálnych vzdelávacích kurzov na rôzne témy. Účastníci týchto kurzov boli informovaní o možnostiach programu Erasmus+. Cieľom bolo informačne prepojiť miestnu a regionálnu úroveň s európskou úrovňou.

V rámci spoločných informačných a propagačných aktivít oboch NA Erasmus+ sa zástupcovia NA zúčastňovali aj rôznych podujatí organizovaných tretími stranami, kde prezentovali možnosti programu Erasmus+, napr. účasť na diskusiách pred voľbami do EP, účasť na piatich podujatiach pod názvom Granty pre samosprávy (konaných v Bratislave, Nitre, Banskej Bystrici a Košiciach) určených pre potenciálnych žiadateľov, ktorí mali záujem čerpať finančné prostriedky EÚ a pod.

V októbri a novembri 2019 SAAMS v spolupráci s IUVENTOU spustila informačnú kampaň k výzve na podávanie návrhov projektov na rok 2020, pričom zorganizovala 4 informačné a školiace semináre v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach, na ktorých sa zúčastnilo 419 účastníkov.

Informácie o Výzve na podávanie návrhov projektov 2019 boli okrem internetovej stránky programu www.erasmusplus.sk zverejnené aj na facebookovom profile Erasmusplus SK, na internetovej stránke a facebookovom profile Učiteľské noviny (www.ucn.sk), v tlačenej forme v denníkoch SME, Korzár a Pravda, v časopise Dobrá škola, ako aj v mesačníku Rodina a škola.

5.2. Hodnotiaci a výberový proces

Hodnotenie prihlášok sa uskutočnilo v súlade s príslušnými dokumentmi EK, t. j. výzvou na podávanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2019, príručkou pre NA na rok 2019 a príručkou pre hodnotenie kvality pre hodnotiteľov prihlášok 2019, ktorú EK pripravila pre akcie manažované zo strany NA. Hodnotenie oprávnenosti prihlášok vykonali zamestnanci NA podľa kritérií stanovených EK. Vzhľadom na to, že hodnotenie všetkých prihlášok sa realizovalo cez elektronickú platformu EK s názvom OEET (Online Expert Evaluation Tool), pri hodnotení sa postupovalo aj podľa príručky o používaní tohto nástroja.

Splnenie formálnych kritérií overoval zodpovedný zamestnanec NA za príslušnú akciu. V prípade, že projekt nespĺňal formálne kritériá, nebol ďalej posudzovaný. Kvalitatívne hodnotenie prihlášok vykonávali v SAAMS zväčša externí hodnotitelia, ktorí splnili podmienky výzvy pre externých hodnotiteľov a boli zaradení do databázy externých hodnotiteľov. Väčšina prihlášok a žiadostí bola hodnotená 2 externými hodnotiteľmi, ktorým bol projekt pridelený na základe ich odbornosti a skúseností. Výnimku tvorili žiadosti podané v rámci vysokoškolskej mobility do krajín programu, kde žiadosť o finančné prostriedky podáva len vysoká škola, ktorá je držiteľom charty Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie, ktorú udeľuje EK a NA len overuje úplnosť žiadosti a navrhuje prerozdelenie finančných prostriedkov na všetky zapojené vysoké školy, alebo konzorcium. Ďalej to boli prihlášky na aktivity nadnárodnej spolupráce (ďalej aj „TCA“), ktoré sú podľa pravidiel EK hodnotené výlučne interne povereným zamestnancom NA a schvaľované internou komisiou NA, žiadosti o udelenie charty na mobility v OVP, ktoré hodnotí 1 interný a 1 externý hodnotiteľ. Podobne aj v prípade mobilných projektov z/do partnerských krajín sa projekty s rozpočtom pod 60 000 eur hodnotia len jedným externým hodnotiteľom. V prípade rozpočtu nad 60 000 eur projekty hodnotia dvaja externí hodnotitelia. V prípade hodnotenia prihlášok v KA2 zamestnanci NA vykonali kontrolu rizika dvojitého financovania v podaných prihláškach, t. j. porovnávaním zisťovali, či prihlášky podané do SAAMS nie sú rovnaké alebo veľmi podobné prihláškam, ktoré podali žiadatelia aj do iných NA. Počas kontroly nebolo zistené žiadne riziko dvojitého financovania. V IUVENTE boli prihlášky tiež hodnotené 2 hodnotiteľmi, pričom prihlášky v rámci KA1 boli hodnotené buď 2 externými hodnotiteľmi, alebo 1 interným a 1 externým hodnotiteľom a projekty KA2 a KA3 boli hodnotené 1 interným a 1 externým hodnotiteľom.

V súlade s požiadavkou EK absolvovali všetci hodnotitelia školenia zamerané na základné informácie o programe Erasmus+, hodnotenie projektov, používanie systému

OEET, ako aj na vysvetlenie zásad kvalitatívneho hodnotenia prihlášok. V roku 2019 boli externí hodnotitelia zapojení aj do hodnotenia záverečných správ.

Pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy bol pre KA1 vyhlásený predkladací termín 5. 2. 2019 (pre technické problémy s online prihláškami EK predĺžila termín do 12. 2. 2019) a pre KA2 termín 21. 3. 2019. NA nevyhlásila žiadne druhé kolo na podanie prihlášok na vzdelávaciu mobilitu, keďže finančné prostriedky pridelené pre SR boli rozdelené už v prvom výberovom kole. Okrem hlavného termínu na podávanie prihlášok na KA1 na rok 2019 vyhlásila EK ešte osobitnú výzvu na žiadosti o chartu na mobility v OVP s termínom podávania 16. 5. 2019. NA tiež vyhlásila osobitnú výzvu na žiadosti o granty na špeciálne potreby účastníkov mobilit (z dôvodu zdravotného postihnutia účastníkov) v sektore vysokoškolského vzdelávania s termínom podávania 14. 6. 2019. V SAAMS bolo do hodnotenia projektov zapojených 80 externých hodnotiteľov (viacerí z nich hodnotili projekty v rôznych sektoroch, preto celkový počet nie je súčtom hodnotiteľov v KA1 a KA2), z ktorých bolo 12 (17,7%) nových hodnotiteľov. Databáza externých hodnotiteľov sa priebežne dopĺňa na základe otvorenej výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov, ktorá je zverejnená na internetovej stránke programu. Záujemcovia, ktorí zaslali vyplnený dotazník, preukázali predchádzajúce skúsenosti pri realizácii či hodnotení nadnárodných projektov a primeranú odbornosť (potvrdenú publikačnou činnosťou, praxou a pod.) a zároveň preukázali svoje skúsenosti pri hodnotení modelového projektu, boli zaradení do databázy expertov, v ktorej bolo v roku 2019 vyše 250 potenciálnych hodnotiteľov. Hodnotitelia boli z databázy vyberaní na základe predchádzajúcich skúseností a odborného zamerania ich súčasného pracovného zaradenia, pričom bolo do hodnotiacej procedúry KA1 zapojených 68 externých hodnotiteľov a 37 hodnotiteľov do KA2. Po hodnotiacom procese zasadala štvor- až šesťčlenná výberová komisia (v závislosti od typu vzdelávania), ktorú tvorili zástupcovia ministerstva, priamo riadených organizácií ministerstva, Rady vysokých škôl SR, Študentskej rady vysokých škôl SR, Slovenskej rektorskej konferencie, sociálnych partnerov a odborníkov na jednotlivé typy vzdelávania. Primárnou úlohou výberovej komisie bolo overiť procedúru výberového procesu, nie vyberať projekty. V roku 2019 hlasovali výberové komisie desaťkrát (z toho štyrikrát per rollam).

V roku 2019 boli pre oblasť mládeže pre KA1 aj KA 2 v rámci programu Erasmus+ vyhlásené tri predkladacie termíny – 5. 2. 2019 (termín bol pre technické problémy s online prihláškami predĺžený do 12. 2. 2019), 30. 4. 2019 a 1. 10. 2019. Podobne aj IUVENTA využívala tím externých hodnotiteľov, ktorý bol tiež vytvorený na základe výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov. Hlavnými kvalitatívnymi kritériami výberu externých hodnotiteľov boli predovšetkým znalosť projektového manažmentu, projektového myslenia a projektového cyklu, skúsenosti s posudzovaním žiadostí v iných grantových schémach a programoch, skúsenosti v oblasti práce s mládežou a s neformálnym vzdelávaním, či znalosť základných dokumentov z oblasti mládežníckej politiky. V súčasnosti tím externých hodnotiteľov pozostáva zo 40 expertov. Po hodnotiacom procese zasadala výberová komisia, ktorú tvoria zástupcovia nezávislých organizácií a inštitúcií – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ZMOS, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, Ministerstvo kultúry SR. Na základe písomných hodnotení výberová komisia odporúčala podporiť/nepodporiť predložený projekt. V roku 2019 zasadala výberová komisia trikrát.

Na základe požiadavky EK boli zoznamy schválených projektov spolu s opisom procedúry hodnotenia a výberu projektov zverejnené na webovej stránke programu

www.erasmusplus.sk. Každý žiadateľ zároveň do dvoch týždňov po ukončení výberovej procedúry dostáva písomnú informáciu o výsledku výberovej procedúry, ako aj informácie o ďalších krokoch a dokumenty týkajúce sa riadenia projektu.

5.3. Realizácia jednotlivých kľúčových akcií

5.3.1. Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov

KA1 je určená pre študentov vysokých škôl, žiakov v počiatočnom OVP, pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti vysokoškolského vzdelávania, školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Pre študentov vysokých škôl a žiakov v OVP je cieľom predovšetkým ich osobný rozvoj, zlepšenie jazykových zručností, vzdelávacích výsledkov a zvýšenie zamestnateľnosti. Pre pedagogických a odborných zamestnancov je zase cieľom zlepšenie odborných kompetencií, pripravenosti na zmeny z hľadiska modernizácie a internacionalizácie vzdelávacej inštitúcie a zvýšenie kvality vo výučbe a učení. Všetky podporované aktivity musia mať pozitívny a dlhodobý vplyv nielen na účastníkov, ale aj na zapojené organizácie. KA1 zároveň podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. V prípade mladých ľudí podporuje tento typ projektov väčší zmysel pre iniciatívu a podnikanie, širšie interkultúrne povedomie, aktívnejšie zapojenie sa do spoločnosti, lepšiu informovanosť o hodnotách EÚ. Pracovníkom s mládežou dáva možnosť profesionálneho rozvoja, tvorby partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, pracovných stáží a pod. Z hľadiska počtu partnerov v projekte ide minimálne o 2 organizácie z 2 rôznych krajín programu Erasmus+.

Oprávnené aktivity v KA1 v roku 2019 boli:

- V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy
  - školské vzdelávanie – výučba/výučbové pobyty, hospitácie, štruktúrované kurzy pre pedagogických a odborných zamestnancov v školskom vzdelávaní;
  - OVP – odborná prax pre žiakov a čerstvých absolventov, výučbové pobyty u poskytovateľa OVP v zahraničí, odborná príprava (prax/hospitácie) v podniku alebo u poskytovateľa OVP v zahraničí, krátke prípravné návštevy pre pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti OVP;
  - vysokoškolské vzdelávanie – mobilita študentov (študijný pobyt na partnerskej vysokej škole alebo pracovná stáž v podniku) a mobilita pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl (výučba na vysokej škole alebo školenie v zahraničí);
  - vzdelávanie dospelých – výučba/d'alsie vzdelávanie, hospitácie, štruktúrované kurzy pre zamestnancov organizácií pôsobiacich v oblasti vzdelávania dospelých, ktoré však nie je odborne zamerané.

- V oblasti mládeže
  - mládežnícke výmeny – stretnutia skupín mladých ľudí z rôznych krajín;
  - odborná príprava pracovníkov s mládežou a vytváranie sietí – podpora profesionálneho rozvoja pracovníkov s mládežou prostredníctvom činností, ako sú semináre, školenia, kurzy odbornej prípravy, kontaktné semináre, študijné návštevy/stáže v organizácii, ktorá pôsobí v oblasti mládeže.

Tabuľka č. 2: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2019 v KA1

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	409	350	85,58
školské vzdelávanie	140	119	85,00
OVP	194	164	84,54
OVP – charta na mobility v OVP	5	2	40,00
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 1	33	33	100,00
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 4	24	19	79,17
vzdelávanie dospelých	13	13	100,00
Oblasť mládeže	163	86	52,76
SPOLU	572	436	76,22

Od roku 2019 sú všetky cieľové krajiny v online prihláškach rozdelené do 3 skupín podľa výšky individuálnej podpory. Z tohto dôvodu nebolo pri posudzovaní prihlášok možné identifikovať cieľovú krajinu pre jednotlivé plánované mobility.

- Skupina 1: Dánsko, Fínsko, Island, Írsko, Lichtenštajnsko, Luxembursko, Nórsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo;
- Skupina 2: Rakúsko, Belgicko, Cyprus, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Španielsko;
- Skupina 3: Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Estónsko, Severné Macedónsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Turecko

Záujem o jednotlivé skupiny krajín bol nasledovný: do 1. skupiny krajín boli naplánované mobility 12,83 % účastníkov, do 2. skupiny krajín 38,29 % účastníkov a do 3. skupiny krajín 48,88 % účastníkov.

5.3.1.1. Školské vzdelávanie

Cieľom KA1 v sektore školského vzdelávania je rozvíjať medzinárodnú spoluprácu materských, základných a stredných škôl formou mobilityných projektov zameraných na ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov. Cieľovou skupinou boli pedagogickí a odborní zamestnanci v sektore školského vzdelávania.

V roku 2019 bolo podaných 140 prihlášok, čo oproti minulému roku predstavuje nárast o 12 %. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 139 prihlášok. Do výzvy 2019 sa zapojilo už 5 konzorcií. Jedna spojená škola využila novú možnosť koordinovať konzorcium a zapojila doň 6 SOŠ. Súkromný zriaďovateľ podal prihlášku pre konzorcium 10 MŠ. Miestny zriaďovateľ zapojil 6 MŠ a 4 ZŠ s MŠ a regionálny zriaďovateľ podal dve prihlášky, pričom jednu naplánoval pre mobility učiteľov 4 SOŠ a druhú pre 7 gymnázií a 1 strednú športovú školu. Tým sa zvyšuje celkový počet vysielajúcich inštitúcií zapojených do tejto aktivity na 174. Zapojenie MŠ ostáva veľmi silné, navyše v prihláškach podaných ZŠ s MŠ sa v 18 prípadoch plánujú mobility pre pracovníkov v predškolskom vzdelávaní. Podobne ako minulé roky, najviac prihlášok podali základné školy. Ich percentuálny podiel spolu so ZŠ s MŠ v rámci

všetkých žiadateľov predstavuje viac ako 50 %. Podiel stredných škôl, všeobecnovzdelávacích, odborných aj športových, predstavuje podobne ako minulý rok 42 %.

Najviac žiadateľov malo rovnako ako posledné dva roky sídlo v Žilinskom kraji (28 prihlášok). Tesne za ním bol Bratislavský kraj (27 prihlášok), ktorý oproti roku 2018 počet prihlášok strojnásobil a prekročil minuloročný 40 %-ný prepád. Nasledujú Košický (21), Prešovský (21) a Banskobystrický kraj (18). Najmenej prihlášok prišlo z Trenčianskeho (10), Trnavského (8) a Nitrianskeho kraja (7). Prešovský kraj tento rok zaznamenal 20 %-ný pokles (v porovnaní s minulým rokom, kedy bol zaznamenaný nárast o viac ako 50 %).

Témy, na ktoré sa podané projekty zameriavali, boli rôznorodé. Podobne ako v roku 2018 prevládali témy, ako sú výučba a učenie sa cudzích jazykov; nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl); IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; pedagogika a didaktika; medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca. V podaných prihláškach bola plánovaná mobilita pre 961 zamestnancov škôl (nárast o 47 % oproti predchádzajúcemu roku). Prevažná časť mobilit (792) bola naplánovaná na účasť na štruktúrovaných kurzoch. Za účelom hospitácie v partnerskej inštitúcii bolo plánovaných 153 mobilit a na výučbu v zahraničí 16 mobilit.

Tabuľka č. 3: Najčastejšie vyberané cieľové krajiny, do ktorých smerovali doteraz evidované mobility

Cieľová krajina	Počet individuálnych mobilit
Spojené kráľovstvo	119
Česko	77
Malta	76
Taliansko	64
Španielsko	29
Írsko	27
Grécko	16
Portugalsko	16
Rakúsko	15
Fínsko	14

Rozpočet pre KA1 v rámci sektora školského vzdelávania na rok 2019 bol zo strany EK plánovaný vo výške 1 714 511 eur. V prvom kole bolo schválených 98 podaných prihlášok s celkovým rozpočtom 1 497 605 eur. Z uvoľnených zdrojov bolo koncom roka z rezervného zoznamu schválených ďalších 21 prihlášok. Celkový rozpočet mobilitných projektov schválených v sektore školského vzdelávania za rok 2019 dosiahol 1 741 636 eur, čo je najvyšší rozpočet v histórii realizácie programov EÚ na Slovensku.

5.3.1.2. Odborné vzdelávanie a príprava

Oblasť OVP bola zameraná na podporu účastníkov OVP pri získavaní a využívaní vedomostí, zručností a kvalifikácií s cieľom zlepšiť ich osobný rozvoj, zamestnateľnosť a účasť na európskom trhu práce a uľahčiť mobilitu pracujúcich účastníkov odbornej prípravy. Cieľovými skupinami boli učiaci sa v OVP (žiaci, čerství absolventi, dospelí učiaci sa), v prípade potreby sprevádzajúce osoby, pedagogickí a odborní zamestnanci poskytovateľa OVP (učitelia, majstri odbornej výchovy, osoby zodpovedné za medzinárodnú mobilitu a pod.),

pracovníci zapojení do strategického rozvoja organizácie (napr. zriaďovatelia, inštruktori v podniku), osoby z podnikov, verejného sektora. Oprávnenými aktivitami v prípade učiacich sa v OVP sú mobility u poskytovateľov OVP alebo v podnikoch v zahraničí v trvaní 2 týždne až 3 mesiace, alebo dlhodobé mobility ErasmusPRO v trvaní 3 až 12 mesiacov. V prípade pedagogických a odborných zamestnancov v OVP ide o výučbové pobyty/pobyty v rámci odbornej prípravy u poskytovateľa OVP v zahraničí/poskytovanie praktického vyučovania u poskytovateľa OVP zamestnancami podnikov zo zahraničia, odbornú prípravu (prax/hospitácie/pozorovanie) v podniku alebo u poskytovateľa OVP v zahraničí, krátke prípravné návštevy zamestnancov v prípade plánovania dlhodobej mobility ErasmusPRO.

V roku 2019 bolo podaných 194 prihlášok (vrátane 28 žiadostí od držiteľov chárt na mobility v OVP). Počet žiadostí v sektore OVP tak predstavuje 55,91 % z celkového počtu prihlášok (okrem sektora vysokých škôl) podaných v KA1. K termínu 17. máj 2019 bolo tiež podaných 5 prihlášok o udelenie charty pre mobility v OVP, čo predstavuje pokles o vyše 50 % oproti roku 2018. Pokles bol spôsobený najmä tým, že program Erasmus+ sa chýli ku koncu a pridelená charta už bude platná len 1 rok. Pri kontrole formálnej oprávnenosti nebola z posudzovania vyradená žiadna prihláška o udelenie charty. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo všetkých 5 prihlášok. Vo výberovom kole v roku 2019 boli udelené 2 charty pre mobility v OVP. Pri kontrole formálnej oprávnenosti zvyšných 166 prihlášok na mobility v OVP bola z posudzovania vyradená 1 prihláška z dôvodu neoprávnenosti organizácie žiadateľa. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 165 prihlášok.

Celkový percentuálny podiel jednotlivých typov inštitúcií je podobný ako v predchádzajúcich rokoch. Vzhľadom na cieľové skupiny najviac prihlášok – 190 (97,94 %) podali stredné odborné školy. Dve prihlášky boli podané mimovládnyimi organizáciami – koordinátormi národných konzorcií. Jednu prihlášku podalo omylom gymnázium. Z hľadiska regionálneho pokrytia možno konštatovať, že držiteľia charty pre mobility OVP majú sídlo vo všetkých krajoch. Najviac zastúpený bol Banskobystrický (9 prihlášok) a Nitriansky, Trenčiansky a Žilinský kraj (po 4 prihlášky). V klasických mobilitných prihláškach sú taktiež zastúpené všetky kraje, najviac Prešovský kraj (28 prihlášok) a Košický kraj (27 prihlášok). Najmenej prihlášok prišlo z Trenčianskeho kraja (6 prihlášok). V celkovom poradí krajov si v porovnaní v minulým rokom vymenili prvé pozície Banskobystrický kraj (33 prihlášok) a Prešovský kraj (30 prihlášok). Podobne ako v predchádzajúcich rokoch je zastúpenie jednotlivých krajov vyváženejšie ako na začiatku programu Erasmus+, až na opätovne slabšie zastúpenie Trnavského a Trenčianskeho kraja (17, resp. 10 prihlášok). Tematicky sa projekty najčastejšie venovali oblastiam, ako boli medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca; spolupráca vzdelávacích inštitúcií a praxe; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl); nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov.

V podaných prihláškach mobilitných projektov pre držiteľov charty pre mobility v oblasti OVP bola plánovaná mobilita pre 1 117 účastníkov, z toho bolo 850 žiakov, 129 sprevádzajúcich osôb a 138 pedagogických a odborných zamestnancov OVP. V prípade žiakov ide o nárast o 22 % oproti roku 2018, v prípade učiteľov dokonca o takmer 92 %-ný nárast v porovnaní s výzvou 2018. Z pohľadu mobilitných aktivít:

- 850 žiakov OVP a 129 sprevádzajúcich osôb sa plánovalo zúčastniť na krátkodobej mobilite žiakov v zahraničí;
- 124 pedagogických a odborných zamestnancov sa plánovalo zúčastniť na odbornej príprave zamestnancov v zahraničí;

- 14 pedagogických a odborných zamestnancov sa plánovalo zúčastniť na výučbe/školení v zahraničí.

V podaných prihláškach klasických mobilitných projektov bola plánovaná mobilita pre 5 113 účastníkov, z toho bolo 4 204 žiakov/čerstvých absolventov, 365 pedagogických a odborných zamestnancov OVP a 544 sprevádzajúcich osôb. V porovnaní s rokom 2018 sa celkový počet účastníkov znížil o 181 osôb (o 3,42 %). t. j. znížil sa počet žiakov/čerstvých absolventov o 247 osôb (o 5,5 %), čím sa znížil aj počet sprevádzajúcich osôb o 41 osôb (o 7 %), ale počet mobilit pre zamestnancov OVP sa zvýšil o 107 osôb (41,47 %).

Z pohľadu mobilitných aktivít sa v prihláškach:

- 347 zamestnancov OVP plánovalo zúčastniť na odbornej príprave zamestnancov v zahraničí + 1 zamestnanec sa plánuje zúčastniť na krátkej prípravnej návšteve pre prípravu dlhodobej mobility ErasmusPRO v zahraničí;
- 17 zamestnancov OVP plánovalo zúčastniť na výučbe/školení v zahraničí;
- 4 192 žiakov/čerstvých absolventov OVP plánovalo zúčastniť sa na krátkodobých mobilitách v zahraničí;
- 12 žiakov/čerstvých absolventov OVP plánovalo zúčastniť na dlhodobých mobilitách ErasmusPRO v zahraničí;
- 544 sprevádzajúcich osôb bude sprevádzať žiakov počas ich mobilit v zahraničí.

Tabuľka č. 4: Najčastejšie vyberané cieľové krajiny, do ktorých smerovali doteraz evidované mobility

Cieľová krajina	Počet individuálnych mobilit
Česko	769
Spojené kráľovstvo	277
Španielsko	233
Maďarsko	229
Nemecko	191
Taliansko	183
Rakúsko	141
Írsko	133
Poľsko	105
Portugalsko	53

Celkový schválený rozpočet pre KA1 – OVP bol vo výške 9 137 579 eur (oproti roku 2018 nárast o takmer 38 %). Z týchto prostriedkov bolo pôvodne schválených 120 prihlášok. Dodatočne bolo koncom roka 2019 schválených 44 prihlášok z rezervného zoznamu.

5.3.1.3. Vysokoškolské vzdelávanie

Oblasť vysokoškolského vzdelávania mala za cieľ podporovať vytvorenie európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a posilňovať prínos vysokoškolského a vyššieho odborného vzdelávania k inováciám. Oprávnenými žiadateľmi boli vysoké školy, ktorým bola zo strany EK udelená Erasmus charta pre vysokoškolské vzdelávanie (ďalej len „charta ECHE“), alebo konzorcium, v ktorom boli zastúpené minimálne 2 vysoké školy s chartou ECHE a ktorému NA udelila na základe žiadosti akreditáciu. Cieľovými skupinami boli pedagogickí a odborní zamestnanci a študenti vysokých škôl. Pridelenie charty ECHE oprávňuje vysokú školu zúčastňovať sa všetkých aktivít v rámci programu Erasmus+.

V súčasnosti nemá chartu ECHE na Slovensku len 1 vysoká škola, a to Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, ktorá o ňu nepožiadala. Vysoká škola s chartou ECHE je oprávnená požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov na štúdium a stáž a mobility zamestnancov vysokej školy na výučbu a na školenia v zahraničí. Konzorciu je akreditácia pridelená na 3 roky po schválení prihlášky. Musia ho tvoriť minimálne 3 organizácie, z toho najmenej 2 vysoké školy s pridelenou chartou ECHE. Konzorciá s udelenou akreditáciou môžu požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov, absolventov, ale aj pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl.

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do krajín programu Erasmus+

Prihlášku na mobility študentov a pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl si v roku 2019 podalo 32 vysokých škôl a 1 konzorcium. Zmenou v porovnaní s výzvou 2018 je, že Stredoeurópska vysoká škola v Skalici prihlášku nepodala, kým Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove prihlášku podala (v roku 2018 nežiadala o grant, lebo ešte dočerpávala finančné prostriedky z výzvy 2017). Všetky prihlášky boli formálne spôsobilé. Ich oprávnenosť kontrolovali pracovníci NA.

Na základe analýzy vykonanej pred prerozdeľovaním finančných prostriedkov z výzvy 2019 zistila NA riziko nedostatočného čerpania finančných prostriedkov z výzvy 2018 v prípade niekoľkých vysokých škôl. Z tohto dôvodu navrhla v roku 2019 znížiť týmto príjmom objem finančných prostriedkov, aby mohli dočerpať finančné prostriedky z výzvy 2018. Spolu s dofinancovaním, rezervou a vyčlenenou sumou na špeciálne granty sa celkový navrhovaný rozpočet na mobility vysokoškolských študentov a zamestnancov v porovnaní s rokom 2018 znížil o 7 %. Z upraveného rozpočtu NA schválila 93 % žiadaných študentských mobilit a 90,4 % žiadaných zamestnaneckých mobilit. Podmienkou EK pri rozdelení finančných prostriedkov v rámci tejto akcie je, aby minimálne 70 % z celkovej sumy pridelenej na mobility bolo použitých na mobilitu študentov. NA pridelená na mobility študentov 70,7 % z celkového grantu EK navýšeného o sumu dofinancovania. Dofinancovanie z ministerstva nedostali tie vysoké školy, ktoré by mali problém tieto prostriedky do konca roka 2019 vyčerpať. NA tiež vyhlásila výzvu na udelenie grantu pre študentov a zamestnancov vysokých škôl so špeciálnymi potrebami, v rámci ktorej vysoké školy predložili 9 prihlášok týkajúcich sa 20 študentov a 1 zamestnanca, z ktorých 2 prihlášky nesplnili kritérium oprávnenosti a boli z financovania vylúčené. Súhrnná suma oprávnených a schválených grantov pre študentov a zamestnanca vysokej školy bola vo výške 20 315 eur.

Upravený rozpočet pridelených finančných prostriedkov z EK pre sektor vysokoškolského vzdelávania bol 11 335 642 eur. Úpravy boli navrhnuté zo strany NA na základe prieskumu na vysokých školách a následného zistenia, že viaceré z nich nie sú schopné vyčerpať pridelené prostriedky z predchádzajúcich rokov a grantov, preto im boli znížené granty na rok 2019 a uvoľnené prostriedky boli presunuté do iných sektorov programu. Aj v roku 2019 vyčlenilo ministerstvo finančné prostriedky na dofinancovanie mobility študentov v celkovej sume 763 460 eur na dofinancovanie mobility študentov. Celková suma finančných prostriedkov z EK a ministerstva na mobility tak predstavovala 12 099 102 eur.

Schválený počet účastníkov v prihláškach podaných v rámci výzvy 2019 bol 3 429 študentov (pokles o 21 % v porovnaní s výzvou 2018), z toho bolo 2 116 študentov na štúdium (čo predstavovalo oproti predchádzajúcemu roku pokles o 27 %). Priemerná dĺžka pobytu študenta na prijímajúcej inštitúcii v zahraničí predstavuje 4,64 mesiaca. Na praktické stáže

plánovali vysoké školy vyslať do zahraničia 1 313 študentov (pokles o 7,8 % oproti roku 2018). Pokles je spôsobený viacerými faktormi: nedostatočné jazykové kompetencie, dopady demografických trendov na Slovensku, negatívne migračné saldo, dlhodobý masívny odchod absolventov stredných škôl na celé štúdium do zahraničia a pod. V mnohých prípadoch ide o študentov, ktorí sú už popri štúdiu zamestnaní, a preto nie je pre nich možné absolvovať časť štúdia v zahraničí. Najviac študentov plánujú na štúdium do zahraničia vyslať Univerzita Komenského v Bratislave (550), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (176), Technická univerzita v Košiciach (150), Ekonomická univerzita v Bratislave (130), Žilinská univerzita v Žiline (109). Vo všetkých prípadoch ide o zníženie počtov, v prípade Ekonomickej univerzity v Bratislave dokonca na 1/3 počtu študentov z roku 2018. Rozdielne zastúpenie majú vysoké školy, ktoré vysielajú svojich študentov na odborné stáže. Tradične najvyšší počet stážistov plánuje vyslať do zahraničia konzorcium Workspace Europe (250 účastníkov). Ďalej sa každoročne na popredných miestach umiestňujú Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (127), Univerzita Komenského v Bratislave (120), Prešovská univerzita v Prešove (110). Populárne krajiny sú štandardne Česká republika (761), Poľsko (332), Španielsko (235) či Maďarsko (222). Študenti najčastejšie vycestovali na štúdium alebo stáž v oblasti obchodu a administratíva, humanitné vedy, spoločenské vedy. Inžinierstvo a priemyselné odbory, prírodné vedy, poľnohospodárstvo a informatika spolu tvoria spolu len 17 % realizovaných mobilit.

V prihláškach za rok 2019 boli slovenským vysokým školám schválené mobility s cieľom vyučovať na partnerských inštitúciách alebo sa zúčastniť kurzov v zahraničí pre 2 010 vysokoškolských učiteľov a odborných zamestnancov vysokých škôl (oproti roku 2018 ide o 12,7 % nárast). Z tohto celkového počtu sú finančné prostriedky pridelené na mobilitu 1 249 pedagogických zamestnancov vysokých škôl za účelom výučby (nárast o 0,3 %) a 761 odborných zamestnancov vysokých škôl za účelom školenia (nárast o 6,4 %). Celkovo najviac účastníkov mobilit v prihláškach za rok 2019 plánujú vyslať Univerzita Komenského v Bratislave (850), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (474), Žilinská univerzita v Žiline (378) a Prešovská univerzita v Prešove (340). Zo špičky vypadli dlhodobo sa dobre umiestňujúce Ekonomická univerzita v Bratislave a Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Toto poradie je však určované vo veľkej miere celkovou veľkosťou vysokej školy (najmä počtom ich študentov).

Zber údajov o mobilite prichádzajúcich vysokoškolských študentov a učiteľov je v kompetencii EK. Uvedené údaje sa však ešte môžu mierne zvýšiť, pretože vychádzajú zo správ účastníkov po mobilitách a projektové obdobie ešte v čase prípravy tejto správy nebolo ukončené. V rámci výzvy 2019 prišlo na Slovensko 1 721 študentov (v rámci výzvy 2018 ich bolo 2 260), z toho 1 411 za účelom štúdia a stáže na Slovensku doteraz absolvovalo 310 účastníkov. Najviac prichádzajúcich študentov študovalo ako aj po iné roky na Univerzite Komenského v Bratislave (412), Ekonomickej univerzite v Bratislave (214), Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (170), Žilinskej univerzite v Žiline (117) a Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (82). Študenti prichádzali najčastejšie zo Španielska (315), Francúzska (264), Poľska (165), Talianska (158), Portugalska (137) a Turecka (122). Z výzvy 2019 bolo podporených 985 prichádzajúcich zamestnancov vysokých škôl, z toho 660 prišlo vyučovať a 325 absolvovalo krátkodobé vzdelávanie. Vyučujúci prichádzali predovšetkým z Poľska, Českej republiky a Maďarska. Rovnaké krajiny k nám vysielajú zamestnancov na školenia, v najväčšom počte ich prijali na Prešovskej univerzite v Prešove (31), Univerzite J. Selyeho v Komárne (28) a na Univerzite Komenského v Bratislave (27). Zahraničných

vyučujúcich najčastejšie prijali Univerzita Komenského v Bratislave (80), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (76) a Žilinská univerzita v Žiline (61).

Ministerstvo vyčlenilo aj v roku 2019 finančné prostriedky na dofinancovanie mobility študentov v celkovej sume 763 460 eur. Táto čiastka bola vysokým školám rozdelená podľa toho istého systému, ako sa rozdeľovali finančné prostriedky z EK. Vysoké školy dostali prostriedky na mobility v jednej finančnej zmluve (spolu finančné prostriedky z EK a ministerstva), z ktorej financovali mobilitu študentov na štúdium aj na stáž. Túto sumu rozdelila NA medzi 26 vysokých škôl, ktoré spolu financovali mobilitu 427 študentov.

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín

Možnosti medzinárodnej spolupráce vysokých škôl v rámci programu Erasmus+ prostredníctvom mobility z a do partnerských krajín v roku 2019 využilo 23 slovenských vysokých škôl a 1 konzorcium. V porovnaní s rokom 2018 klesol počet o 1 vysokú školu. Oprávnené boli aktivity mobility študentov (štúdium, stáž) a mobility zamestnancov (výučba, školenie). Trvanie mobility študentov za účelom štúdia je 3 až 12 mesiacov a stáže 2 až 12 mesiacov. Trvanie mobility zamestnancov je 5 až 60 dní. Keďže finančné prostriedky určené na mobility z/do partnerských krajín pochádzajú z 5 finančných nástrojov EÚ, boli krajiny sveta, s ktorými bola spolupráca v rámci výzvy 2019 možná, rozdelené do 12 „finančných obálok“, pričom pre každú obálku bol vyčlenený samostatný rozpočet. V porovnaní s rokom 2018 sa zmenilo to, že Srbsko sa stalo krajinou programu, teda bolo z regiónu Západný Balkán vyčlenené, a Čile a Uruguaj sa presunuli z regiónu Latinská Amerika do regiónu Priemyselné štáty Ameriky⁴. Krajiny sveta boli do obálok rozdelené nasledovne:

- *IPA Západný Balkán*: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Čierna Hora
- *ENI Východné partnerstvo*: Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko, Teritórium Ukrajiny uznané medzinárodným právom
- *ENI Južné Stredomorie*: Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbya, Maroko, Palestína, Sýria, Tunisko
- *ENI+PI Ruská Federácia*
- *DCI Ázia*: Afganistan, Bangladéš, Bhután, Čína, Filipíny, India, Indonézia, Kambodža, Laos, Malajzia, Maldivy, Mjanmarsko, Mongolsko, Nepál, Pakistan, Severná Kórea, Srí Lanka, Thajsko, Vietnam
- *DCI Stredná Ázia*: Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko, Uzbekistan
- *DCI Latinská Amerika*: Argentína, Bolívia, Brazília, Ekvádor, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Mexiko, Nikaragua, Panama, Paraguaj, Peru, Salvádor, Venezuela
- *DCI Stredný východ*: Irak, Irán, Jemen
- *DCI Juhoafrická republika*
- *EDF Africké, karibské a tichomorské štáty*

---

⁴ Dôležitým aspektom mobility medzi krajinami programu a partnerskými krajinami je vplyv finančných nástrojov na pravidlá čerpania grantu, t.j. k financovaniu každej obálky sa viažu rôzne kritériá a obmedzenia, napr.: pri krajinách patriacich do obálok nástroja DCI (Ázia, Stredná Ázia, Stredný východ, Latinská Amerika, Južná Afrika) a EDF sa môžu vysielat' len študenti 3. stupňa štúdia a zamestnanci vysokých škôl. Ak vysoké školy naplánovali do vyššie uvedených krajín mobility študentov 1. a 2. stupňa, financovanie musí pochádzať z financií na mobility medzi krajinami programu. Vo všetkých obálkach odchádzajúce mobility zamestnancov na školenie sú povolené, iba ak sa školenie koná na partnerskej vysokej škole, nie v podniku. Takisto je pri schvaľovaní prihlášok potrebné prihliadať na tzv. geografické ciele, ktoré stanovila EK. V rámci obálok existujú aj rôzne percentuálne obmedzenia čerpania rozpočtu na krajiny.

- *PI Priemyselné štáty Ameriky*: Čile, Kanada, Uruguaj, USA
- *PI Priemyselné štáty Ázie*: Austrália, Brunej, Hongkong, Japonsko, Južná Kórea, Macao, Nový Zéland, Singapur, Taiwan.

Prihlášku na mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín si podalo 23 vysokých škôl a 1 konzorcium. Pribudla jedna nová vysoká škola, ktorá doposiaľ prihlášku na túto aktivitu nepodala, Vysoká škola DTI. Všetky podané prihlášky boli formálne spôsobilé. Oprávnenosť podaných prihlášok kontrolovali zamestnanci NA. V prihláškach je plánovaná spolupráca s 58 krajinami sveta. Medzi najžiadanejšie štáty patria Ukrajina, Rusko, Čína a USA, čo sa v porovnaní s rokom 2018 nezmenilo. Jediným rozdielom je, že v minulom roku sa na prvé priečky zaradovalo Srbsko, s ktorým už spolupráca vo výzve 2019 v rámci tejto aktivity nie je možná. Z celkového počtu 3 071 účastníkov mobilit (medziročný nárast o 14 %) sú približne tri pätiny (1808) prichádzajúcich a dve pätiny (1263) odchádzajúcich. Pomer zamestnaneckých a študentských mobilit je približne 3:2 (1843 zamestnancov a 1228 študentov). Pri zamestnancoch je pomer prichádzajúcich a odchádzajúcich mobilit vyváženejší (1004:839) než pri študentoch (804:424). Situácia v pomere prichádzajúcich a odchádzajúcich účastníkov sa oproti minulému roku výrazne nezmenila, pomer zamestnaneckých a študentských mobilit sa síce zmenil z 2:1 na 3:2, ale stále pretrvávajú prevaha zamestnaneckých mobilit.

Rozpočet pridelených finančných prostriedkov z EK na mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín bol vo výške 2 251 983 eur z rozpočtovej kapitoly 4 a 155 209 eur bolo presunutých z rozpočtovej kapitoly 1 (čím súhrnný rozpočet dosiahol výšku 2 407 192 eur, čo predstavuje medziročný nárast o 18 %). Celkovo však prevyšovala požiadavka vysokých škôl finančné možnosti asi štvornásobne. Rozpočet bol pre jednotlivé obálky rozdelený nasledovne:

Tabuľka č. 5: Rozdelenie finančných prostriedkov pridelených SR v rámci výzvy 2019 podľa jednotlivých obálok

Nástroj/Región	Rozpočet na mobilitu 2019 (v EUR)	Počet mobilit 2019
ENI Južné Stredomorie	167 656	60
ENI Východné partnerstvo	337 155	132
ENI + PI Ruská Federácia	182 854	66
DCI Ázia	384 839	127
DCI Stredná Ázia	92 307	29
DCI Stredný východ (Irán, Irak, Jemen)	47 247	19
DCI Latinská Amerika	122 481	38
DCI Juhoafrická republika	35 381	10
IPA Západný Balkán	588 470	196
EDF Africké, karibské a tichomorské štáty	93 791	32
PI Priemyselné štáty Ameriky	104 729	22
PI Priemyselné štáty Ázie	95 073	22
SPOLU	2 407 192	753

Celkovo SAAMS navrhla financovať 19 projektov vo výške 2 347 448 eur (čo predstavuje 97,52 % z konečného rozpočtu), z ktorej 2 222 628 eur pochádza z rozpočtovej kapitoly 4 a 124 820 eur je presunutých z rozpočtovej kapitoly 1. V prihláškach navrhovaných na schválenie je plánovaná spolupráca so 44 krajinami sveta. Čo sa týka mobilit, z celkového počtu 753 schválených účastníkov je pomer prichádzajúcich (436) a odchádzajúcich mobilit (317) približne rovnaký ako pomer zamestnaneckých (440) a študentských mobilit (313).

5.3.1.4. Vzdelávanie dospelých

Oblasť vzdelávania dospelých bola zameraná na podporu európskej dimenzie vo vzdelávaní dospelých a zameriavala sa najmä na tvorbu partnerstiev v oblasti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa dospelých. Obsah projektov sa postupne presúva od kultúrnych, spoločenských a osvetových tém späť k vzdelávaniu ľudí na trhu práce, resp. k témam o zapájaní marginalizovaných a znevýhodnených skupín. Cieľovými skupinami projektov boli zamestnanci v sektore vzdelávania dospelých. Oprávnenými aktivitami boli výučba v partnerskej organizácii v zahraničí, alebo odborná príprava zamestnancov vo forme účasti na štruktúrovaných kurzoch alebo hospitáciách v zahraničí.

V rámci výzvy 2019 bolo podaných 13 prihlášok (čo predstavuje oproti roku 2018 pokles o 31,6 %), ktoré aj postúpili do kvalitatívneho hodnotenia. V sektore vzdelávania dospelých evidujeme od začiatku programu Erasmus+ tzv. dvojročný cyklus, kedy je v jednom roku podaný vyšší počet prihlášok a v nasledujúcom zase nižší. Táto tendencia sa v tomto sektore objavuje aj v iných krajinách. Prihlášky podali organizácie vzdelávania dospelých zaoberajúce sa jazykovým vzdelávaním dospelých populácie a vzdelávaním zameraným na budovanie a organizačný rozvoj komunit, ako aj riešením a transformáciou konfliktov; mimovládne organizácie zaoberajúce sa neformálnym vzdelávaním dospelých, podporou aktívneho občianstva, inkluzívnym vzdelávaním, ako aj poskytovatelia verejných služieb (knihnica a domov sociálnych služieb). V sektore vzdelávania dospelých je zastúpených sedem z ôsmich krajov, chýba zastúpenie iba z Trenčianskeho kraja. Z hľadiska regionálneho pokrytia je situácia pomerne stabilná a napriek rozličným intervenciám a akciám na podporu menej sa zapájajúcich krajov sa ani po rokoch zásadne nemení. Naopak, zvýšená starostlivosť a pozornosť venovaná NRO sa odráža v každoročne narastajúcom podiele nielen podaných, ale aj schválených projektov. Odráža to zvyšujúcu sa kvalitu podávaných prihlášok z týchto okresov, a teda dobre nastavené informačné a školiace aktivity v tejto oblasti. Potešiteľné je aj umiestnenie Bratislavského kraja, ktorý sa postupne v predchádzajúcich rokoch prepadal na dno tabuľky, ale v uplynulom roku sa opäť prebojoval na jej čelo (4 prihlášky). Tematicky najviac rezonovali témy, ako výučba a učenie sa cudzích jazykov; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (vrátane rozvoja škôl); nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; inklúzia – rovnosť; interkultúrne/medzigeneračné vzdelávanie a (celoživotné) učenie sa.

V podaných oprávnených prihláškach boli plánované mobility pre 153 zamestnancov, čo v porovnaní s minulým rokom predstavuje pokles o takmer 22,73 %. Už štandardne bola prevažná časť mobilit (117) naplánovaná ako účasť na štruktúrovaných kurzoch. 36 mobilit bolo plánovaných za účelom hospitácie v partnerskej inštitúcii, poskytovanie výučby alebo odbornej prípravy v partnerskej inštitúcii neplánoval ani jeden žiadateľ.

Tabuľka č. 6: Najčastejšie vybrané cieľové krajiny, do ktorých smerovali doteraz evidované mobility

Cieľová krajina	Počet individuálnych mobilit
Spojené kráľovstvo	22
Česko	12
Španielsko	11
Poľsko	5
Cyprus	4
Írsko	4
Holandsko	2
Luxembursko	1
Island	1
Slovinsko	1

Celkový rozpočet pre KA1 – vzdelávanie dospelých na rok 2019 bol plánovaný vo výške 242 072 eur, pričom SAAMS navrhla schváliť 13 podaných prihlášok, teda žiadna prihláška nebola zaradená na rezervný zoznam ani zamietnutá.

5.3.1.5. *Mládež*

KA1 v oblasti mládeže podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Mladí ľudia mali možnosť zapojiť sa do projektov mládežníckych výmen. Pracovníkom s mládežou umožňuje profesionálny rozvoj a budovanie partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, stáží a pod.

V roku 2019 boli najčastejšími podávateľmi projektov občianske združenia, mimovládne a neziskové organizácie. Medzi oprávnených žiadateľov patrili aj tzv. neformálne skupiny tvorené najmenej 4 mladými ľuďmi bez právnej subjektivity. Medzi žiadateľmi boli aj centrá voľného času, školy, samosprávy a súkromná spoločnosť. Z geografického hľadiska boli pokryté všetky kraje. Najviac projektov bolo podporených v Bratislavskom, Košickom a Prešovskom kraji, najmenej v Nitrianskom a Trnavskom kraji. V Trnavskom a Nitrianskom kraji je nižší nielen počet kvalitných projektových žiadostí, ale je tu aj slabé zapojenie organizácií do programu.

V roku 2019 slovenskí žiadatelia prejavili najväčší záujem o spoluprácu s Poľskom, Českou republikou, Gréckom, Rumunskom, Španielskom a Talianskom. Pri spolupráci s partnerskými krajinami išlo najčastejšie o Ukrajinu, Arménsko a Gruzínsko. Z tematického hľadiska boli projekty zamerané na inklúziu, nové inovatívne metódy vo vzdelávaní, či životné prostredie a klimatické zmeny. Hlavnou témou bola práca s mládežou, politika mládeže a participácia mladých ľudí na verejnom živote, a to v takmer 20 % projektov. Reflektované boli aj témy ako medzinárodná spolupráca, výchova mladých ľudí k ľudským a občianskym právam, nezamestnanosť mladých ľudí a kariérne poradenstvo či celoživotné vzdelávanie.

V rámci KA1 bolo podaných 163 projektov, z ktorých bolo 86 schválených. Najčastejším dôvodom, pre ktorý neboli projekty podporené, boli nekvalitne vypracované prihlášky, slabé prepojenie cieľov projektu s aktivitami, relevantnosť projektov s cieľmi a prioritami programu Erasmus+. Medzi dôvodmi nepodporenia boli aj slabý dopad projektu, nedostatočné šírenie a využitie výsledkov a udržateľnosť projektu. Celkový počet plánovaných účastníkov v podaných projektoch KA1 bol 6 583 účastníkov, pričom v schválených projektoch

bola plánovaná mobilita 3 045 mladých ľudí a pracovníkov s mládežou, z toho bolo 1 154 (38 %) účastníkov s nedostatkom príležitostí. V schválených projektoch bolo 171 osôb so špeciálnymi potrebami.

Tabuľka č. 7: Projekty KA1 v oblasti mládeže podľa typu aktivity v rámci výzvy 2019

KA1	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA1 v EUR
Mládežnícke výmeny	98	48	1 515 882
Mobilita pracovníkov s mládežou	65	38	649 664
SPOLU	163	86	2 165 546

5.3.2. Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá

Strategické partnerstvá sú decentralizovanou aktivitou, ktorú koordinujú NA. Ich cieľom je podporiť medzinárodné projektové aktivity zamerané na skvalitnenie vzdelávania na všetkých úrovniach, vytváranie a zavedenie nových vzdelávacích prístupov a prepojenie sveta vzdelávania so svetom práce v súlade s cieľmi programu Erasmus+ a stanovenými európskymi prioritami. Prispievajú k posilňovaniu prierezových zručností, podporujú zavádzanie praktických podnikateľských skúseností do vzdelávania, odbornej prípravy a práce s mládežou, profesijný rozvoj zamestnancov a pracovníkov s mládežou a tvorbu a prijímanie otvorených vzdelávacích zdrojov v rozličných európskych jazykoch, prispievajú k uľahčovaniu validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a previazaniu tohto typu vzdelávania s formálnymi vzdelávacími formami. KA2 tiež podporuje projekty zamerané na aktuálne výzvy v oblasti mládeže, ktoré prinášajú inovatívne postupy a riešenia v oblasti mládeže v rámci medzisektorovej spolupráce. V závislosti od zamerania a cieľových skupín strategického partnerstva rozlišujeme jednosektorové a medzisektorové strategické partnerstvá, kým v závislosti od cieľov a zloženia partnerstva rozlišujeme strategické partnerstvá podporujúce inovácie, výmenu osvedčených postupov a školské výmenné partnerstvá.

Do strategických partnerstiev sa mohli zapojiť organizácie pôsobiace v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, alebo v rôznych sociálno-ekonomických odvetviach, a tiež organizácie vykonávajúce prierezové činnosti pokrývajúce rôzne oblasti. Oprávnenými žiadateľmi pre školské výmenné partnerstvá sú školy zaradené do siete škôl a školských zariadení ministerstva. Strategické partnerstvo má nadnárodný charakter a tvoria ho aspoň 3 organizácie z 3 rozličných krajín zapojených do programu. Výnimkou sú školské výmenné partnerstvá zložené výlučne zo škôl, do ktorých sú zapojené minimálne 2 školy z 2 rôznych krajín programu a pri ktorých je stanovený aj maximálny počet partnerov na 6 škôl. Na strategické partnerstvo v oblasti mládeže, ktoré zahŕňa len mládežnícke organizácie alebo neformálne skupiny mladých ľudí, tiež postačujú 2 organizácie z minimálne 2 krajín zapojených do programu.

Okrem slovenských koordinátorských inštitúcií sú slovenské inštitúcie zapojené do projektov strategických partnerstiev aj ako partneri, a to prostredníctvom prihlášok, ktoré boli podané do iných NA v krajine ich koordinátorov. Prehľad projektov, ktoré boli podané a schválené v KA2 v rámci výzvy 2019, uvádza tabuľka č. 8:

Tabuľka č. 8 : Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2019 v KA2*

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	109	70	64,22
- školské vzdelávanie (klasické partnerstvá + školské výmenné partnerstvá)	14+66	7+40*	58,75
- OVP	11	8	72,73
- vysokoškolské vzdelávanie	4	4	100,00
- vzdelávanie dospelých	14	11	78,57
Oblasť mládeže	30	11	36,67
SPOLU	139	81	58,27

* + 72 schválených projektov slovenských partnerov v zahraničných projektoch

5.3.2.1. Vzdelávanie a odborná príprava

V rámci výzvy 2019 bolo podaných 109 prihlášok, čo oproti roku 2018 predstavovalo nárast o 3,81 % prihlášok. Nárast bol v sektore školského vzdelávania, kde v porovnaní s výzvou 2018 podali žiadatelia o 17 % viac prihlášok. V ostatných sektoroch počty prihlášok klesli; v sektore OVP o 8,33 %, v sektore vysokých škôl o 60 % a v sektore vzdelávania dospelých o 6,67 %. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 107 prihlášok.

Každý projekt sa musí viazať min. na 1 a max. na 3 z celkového počtu 30 európskych priorít, ktoré odrážajú aktuálnu politiku EK. Európske priority sú rozdelené na horizontálne (týkajúce sa všetkých sektorov vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu) a sektorové (vzťahujúce sa len k určitému sektoru). V podaných prihláškach bola európska priorita označená až 249-krát, čo znamená, že projekty majú ambíciu naplniť viac ako 1 prioritu. Na prvých miestach sa umiestnili vysoko aktuálne priority: „Podpora jednotlivcov v získavaní a rozvíjaní základných zručností a kľúčových spôsobilostí“ (horizontálna priorita), „Podpora komplexného prístupu k výučbe a štúdiu jazykov“ (priorita školského vzdelávania), „Sociálna a vzdelávacia hodnota európskeho kultúrneho dedičstva a jeho prínos k tvorbe pracovných miest, hospodárskemu rastu a sociálnej kohézii“ a Otvorené vzdelávacie a inovatívne postupy v digitálnej ére (horizontálne priority), „Posilňovanie profilu učiteľského povolania“ (priorita školského vzdelávania) a „Podpora pedagógov“ (horizontálna priorita).

Tematické zameranie projektov bolo veľmi rôznorodé. Najčastejšie boli témy, podobne ako v roku 2018, zamerané na nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorbu vzdelávacích programov; kultúrne dedičstvo; IKT/nové technológie/digitálne zručnosti. V rámci výzvy 2019 sa o granty uchádzali rôzne typy organizácií, z ktorých mali najväčšie zastúpenie školy na rôznych úrovniach vzdelávania (základné školy 28 prihlášok, gymnáziá 21 prihlášok, stredné odborné školy 16 prihlášok a vysoké školy 18 prihlášok), ako aj neziskový sektor (mimovládne organizácie 16 prihlášok). Z hľadiska regionálneho pokrytia boli zastúpené všetky kraje, najviac však tradične Bratislavský kraj (27 prihlášok), nasledovaný Banskobystrickým krajom (20 prihlášok). Košický a Žilinský kraj mali rovnaké zastúpenie (po 15 prihlášok). Najslabšie zastúpenie má vo výzve 2019 Trnavský kraj (2 prihlášky). Z najmenej rozvinutých okresov sa do školských výmenných partnerstiev zapojilo osem okresov. Najaktívnejší je okres Svidník (3 projekty). Okresy Bardejov, Košice-okolie, Michalovce, Revúca a Vranov nad Topľou predložili po 2 projekty a Rimavská Sobota a Snina po 1 projekte. Oproti minulému roku pribudli okresy Košice-okolie, Michalovce a Revúca, prihlášky nepredložili okresy Lučenec, Sabinov a Sobrance. Z najmenej rozvinutých okresov

sa do klasických strategických partnerstiev, na rozdiel od minulého roka, nezapojil žiaden okres.

Do projektov KA2 je zapojených až 34 štátov (vrátane partnerov zo SR). Pokiaľ ide o počty zapojených zahraničných organizácií, prvenstvo patrí Českej republike. Veľmi silné zastúpenie má aj Taliansko, Poľsko a Španielsko. Toto poradie je podobné poradiu najčastejšie zapojených krajín z výzvy 2017 aj výzvy 2018. Okrem silnej medzinárodnej dimenzie strategických partnerstiev sa v podaných prihláškach objavuje aj národná dimenzia – 27-krát je slovenská inštitúcia vo výzve 2019 v pozícii partnera. Oproti projektom z výzvy 2018 je však menšia (37-krát slovenská inštitúcia vo výzve 2018).

Strategické partnerstvá umožňujú veľkú flexibilitu v projektoch, pokiaľ ide o ich veľkosť a zameranie. Na jednej strane to môžu byť malé projekty, podstatou ktorých sú len aktivity „nadsnárodné projektové stretnutia“ za účelom dosiahnutia projektových cieľov, v ktorých sa nebudú vytvárať žiadne intelektuálne výstupy. Na druhej strane možno realizovať aj veľké projekty, v ktorých sa budú vytvárať dôležité intelektuálne výstupy. Intelektuálne výstupy sú hlavné výsledky projektu, ktoré sú udržateľné z pohľadu ich kvantity a kvality. Výstupy projektov budú vypracované v elektronickej podobe (multimediálne interaktívne materiály na digitálnych nosičoch a na internete), ako aj v tlačenej podobe. Pokiaľ ide o jazykové verzie, väčšina z nich bude dostupná v jazykoch krajín partnerov zapojených do projektov.

Na základe kvalitatívneho hodnotenia prihlášok externými hodnotiteľmi boli prihlášky schválené nasledovne⁵:

- V školskom vzdelávaní bolo schválených 47 prihlášok s celkovým grantom vo výške 4 433 562 eur. Zo 47 schválených prihlášok je 7 klasických strategických partnerstiev a 40 školských výmenných partnerstiev. 3 prihlášky klasického strategického partnerstva boli zaradené na rezervný zoznam.
- V OVP bolo schválených 8 prihlášok s celkovým grantom vo výške 1 828 513 eur. 2 prihlášky boli zaradené na rezervný zoznam.
- Vo vysokoškolskom vzdelávaní boli schválené všetky 4 podané prihlášky s celkovým grantom vo výške 1 332 130 eur. Ani jeden projekt nezostal na rezervnom zozname. Zostatok vo výške 4 787 eur bol použitý na financovanie projektov v ostatných sektoroch.
- Vo vzdelávaní dospelých bolo schválených 11 prihlášok s celkovým grantom vo výške 1 906 375 eur. 1 prihláška bola zaradená na rezervný zoznam.

NA má možnosť presunu finančných prostriedkov nielen medzi sektormi, ale aj medzi kľúčovými akciami (z KA1 do KA2), aby dosiahla dostatočnú sumu na financovanie niektorého z projektov na rezervnom zozname a tiež umožnila financovanie účasti zástupcov zo Slovenska na nadnárodných aktivitách spolupráce (TCA). Aktivity TCA slúžia na realizáciu kontaktných, tematických a tréningových seminárov, ako aj študijných návštev. Tieto podujatia sú organizované jednou alebo viacerými NA ku konkrétnym témam podľa cieľov a zamerania organizátorov. Seminára sú určené pre všetky sektory vzdelávania a odbornej prípravy. Tento druh aktivity umožňuje účasť nielen vybraných zástupcov škôl a organizácií, ale aj zamestnancov NA, ktorí buď pomáhajú účastníkom, alebo sa aktívne zapájajú do realizácie seminára ako školitelia.

---

⁵ Pri údajoch týkajúcich sa rozpočtu ide o realizovaný, nie plánovaný rozpočet.

V roku 2019 bolo celkovo schválených 41 žiadostí o grant pre 102 účastníkov na TCA seminároch s celkovým grantom vo výške 39 114,16 eur. Osobitné finančné aj organizačné nároky na TCA kladú akcie organizované na Slovensku, ktoré plánuje, organizuje a financuje priamo NA. V roku 2019 sa uskutočnila jedna takáto akcia na tému „Building Partnerships for a Learner-Centred Approach“ s rozpočtom 22 744,42 eur, na ktorej sa zúčastnilo 50 účastníkov zo Slovenska a zahraničia.

Zo záverečných správ účastníkov vyplýva, že TCA aktivity prispievajú k dosahovaniu cieľov programu Erasmus+, a to vytváraním možností nájsť partnerov na projektovú spoluprácu, zvyšovaním informovanosti cieľových skupín o pravidlách programu a šírením doterajších výsledkov programu.

5.3.2.2. *Mládež*

V roku 2019 podávali v sektore mládeže projekty strategických partnerstiev najčastejšie občianske združenia (26 prihlášok), súkromné spoločnosti (2 prihlášky) a verejné inštitúcie (2 prihlášky). Úspešné projekty realizujú subjekty z Bratislavského, Košického, Trenčianskeho, Trnavského a Banskobystrického kraja. Pri tomto type projektov ide o komplexné a systémové projekty v trvaní až tri roky, do ktorých sa v minulých rokoch zapojili aj organizácie z krajov, ktoré si v roku 2019 nepodali projekty v tejto KA. Aj napriek tomuto faktoru sa v roku 2019 zvýšil záujem cieľovej skupiny o projekty KA2, a to v dôsledku intenzívnejších konzultácií projektových zámerov, propagačných aktivít, ako aj aktivít regionálnych koordinátorov, ktorými NA sleduje proporčné regionálne zapojenie sa do programu Erasmus+.

V rámci KA2 bolo podaných 30 projektov, z čoho bolo 11 schválených. 6 schválených projektov bolo zameraných na tému inklúzie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, na participáciu mládeže, podporu kvality a uznanie práce s mládežou, 5 projektov bolo zameraných na podporu kritického myslenia, digitálnu gramotnosť a podporu podnikania, životného prostredia a zamestnateľnosti. Všetky schválené projekty mali významný vplyv na podporu práce s mládežou a kvalitu neformálneho vzdelávania. Podpora medzisektorovej spolupráce a občianska angažovanosť mládeže zdôrazňuje význam kritického myslenia a posilňovanie systematických zmien v práci s mládežou. Do projektov bolo zapojených 1 913 účastníkov, z toho 1 077 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, čo predstavuje viac ako 50 %. Väčšina partnerstiev rozvíjala spoluprácu najmä s Českou republikou a Maďarskom. Ďalšie zapojené krajiny boli napr. Grécko, Veľká Británia, Nórsko, Taliansko, Portugalsko, Belgicko, Rumunsko, Chorvátsko, Bulharsko, Turecko a iné. Prehľad projektov podaných a schválených v KA2 v oblasti mládeže v roku 2019 poskytuje tabuľka č. 9:

Tabuľka č. 9: Projekty v rámci KA2 v oblasti mládeže v roku 2019

KA2	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA2 v EUR
Strategické partnerstvá	30	11	1 218 857,00
- z toho TCA*			365 657,10

* V rámci TCA sa nepredkladajú projekty, uvedená aktivita funguje na princípe prihlášok. Finančné prostriedky na aktivity TCA môžu byť čerpané maximálne do výšky 30 % z celkového rozpočtu alokovaného na KA2.

Súčasťou KA2 je aj podpora aktivít nadnárodnej spolupráce TCA. V rámci týchto aktivít bolo zrealizovaných 11 hosťujúcich aktivít v SR (oproti minulému roku pokles o 36 %

z dôvodu, že niektoré aktivity TCA sa presunuli medzi aktivity v rámci programu EÚ Európsky zbor solidarity). Na medzinárodné aktivity bolo vyslaných 108 slovenských účastníkov (mladých ľudí alebo pracovníkov s mládežou). IUVENTA tiež organizovala hosťujúce aktivity:

- *Formela Teoprax V4* – cieľom školenia bolo vysvetliť účastníkom rozdiely medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním, porozumieť jednotlivým prvkom neformálneho vzdelávania, vytvoriť koncept neformálneho vzdelávania na Slovensku a Česku a zvyšovať kvalitu neformálneho vzdelávania na Slovensku.
- konferencia *Radikalizácia mládeže!? Príčiny a prevencia extrémizmu v práci s mládežou* reagovala na rastúci sklon mladých ľudí sympatizovať s radikálnymi skupinami, ako aj na prítomnosť intolerancie a nenávisťných prejavov v digitálnom priestore. Cieľom bolo ponúknuť platformu, ktorá spojila rôzne perspektívy, možnosť podeliť sa o skúsenosti a hľadať odpovede.
- V rámci školiacej stratégie TCA sa počas predsedníctva SR vo V4 sa v Bratislave konala konferencia pod názvom *"Discover Youth Talents" Slovak V4 Presidency conference*. Cieľom bolo vytvorenie platformy pre odbornú diskusiu zameranú na podporu rozvoja potenciálu a talentu s dôrazom na oblasť neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, výmena skúseností a príkladov dobrej praxe z práce s mládežou a jej úloha pri rozvoji potenciálu a talentu mladých ľudí medzi krajinami V4, Východného partnerstva a západného Balkánu.
- Školenie *From online hate speech to the extremism: Perspectives & solutions* bolo určené „terénnym pracovníkom s mládežou“, ktorí pracujú priamo s mladými ľuďmi, ktorí majú tendenciu podliehať demagógii a radikálnej propagande. Tento kurz umožnil účastníkom hlbšie pochopenie konceptu extrémizmu, poskytol im nástroje na identifikáciu a prácu s najviac ohrozenými skupinami mladých ľudí a na tvorbu interkultúrneho dialógu v práci s mládežou.
- Záverečná konferencia pilotnej fázy projektu *Europe Goes Local* na Slovensku – do projektu bolo zapojených 10 samospráv – tímov pozostávajúcich z mladých ľudí, zástupcov organizácií pracujúcich s mládežou a predstaviteľov samospráv, ktorí počas 21 mesiacov absolvovali 5 vzdelávacích a hodnotiacich aktivít a mentorskú podporu.
- Cieľom školenia *Inkubátor nápadov* bolo pomôcť účastníkom premeniť nápady v realizovateľné projekty v rámci KA1 programu Erasmus+ (zvyšiť kvalitu už existujúcich zámerov na projekty, ktoré doposiaľ neboli podporené, ako aj sieťovať české a slovenské organizácie a neformálne skupiny mladých ľudí).

5.3.3. Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politík – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže

KA3 zahŕňa predovšetkým centralizované aktivity, v rámci ktorých sú návrhy projektov podávané priamo do EACEA v Bruseli. Na decentralizovanej úrovni sa realizujú len niektoré aktivity v oblasti mládeže. Podporuje sa nimi aktívna účasť mladých ľudí na demokratickom živote a diskusia o otázkach, ktoré sa zaoberajú témami a prioritami stanovenými v rámci Európskeho dialógu s mládežou – obnoveného politického rámca v oblasti mládeže. Prioritou je podpora dialógu medzi mladými ľuďmi a tvorcami politík v oblasti mládeže. Projekty dialógu s mládežou môžu mať formu seminárov, stretnutí, konferencií, konzultácií a podujatí. Konkrétnym výsledkom uvedených podujatí je, že mladí ľudia môžu vyjadriť svoj názor na spôsob vytvárania a vykonávania politík v oblasti mládeže v Európe. Na nadnárodných/medzinárodných stretnutiach sa musia zúčastniť najmenej 2 organizácie z najmenej 2 krajín, z ktorých aspoň 1 je krajinou programu, pri vnútroštátnych stretnutiach

postačuje 1 organizácia z krajiny programu. Do projektu sa musí zapojiť minimálne 30 mladých účastníkov.

V roku 2019 bolo v rámci KA3 podaných 11 projektov, z ktorých bolo schválených 6 projektov s počtom 1 392 účastníkov. Projekty podávali občianske združenia. Rozpočet alokovaný zo strany EK na KA3 dosiahol výšku 138 483 eur. Z hľadiska regionálneho pokrytia boli podané projekty z Bratislavského, Žilinského, Trenčianskeho, Banskobystrického, Košického a Trnavského kraja. Dva z podporených projektov boli nadnárodné a 4 národné. Projekty boli zamerané na oblasti ako simulácia stretnutí demokratických inštitúcií, zriadenie mládežníckeho centra v Žiari nad Hronom, zvyšovanie kompetencií mladých LGBT lídrov, zvyšovanie kompetencií ambasádorov Európskeho dialógu s mládežou a podpora siete mládežníckych parlamentov na Slovensku.

6. Oblasť športu

Oblasť športu podporuje aktivity týkajúce sa športu pre všetkých a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce rieši problémy, ktoré ohrozujú integritu športu, ako sú manipulácia športových súťaží, doping, násilie a neviazanosť divákov počas športových podujatí a rasizmus. Prioritné ciele projektov v oblasti športu sú zamerané aj na podporu dvojitého kariéry športovcov, zdraviu prospešných pohybových aktivít obyvateľstva, dobrého riadenia športových organizácií, ako aj na rozvoj dobrovoľníctva a ľudských zdrojov v športe. Projekty zamerané na šport sú centralizované, t.j. žiadosti sa priamo zasielajú EACEA v Bruseli, ktorá zabezpečuje ich hodnotenie a konečný výber projektov. V roku 2019 bola zverejnená výzva pre oblasť športu pre rovnaké skupiny aktivít ako v roku 2018: partnerstvá spolupráce, malé partnerstvá spolupráce a neziskové európske športové podujatia.

Vecne príslušnou NA na národnej úrovni je IUVENTA – Národná agentúra Erasmus+ pre mládež a šport, ktorá poskytuje informačné a konzultačné aktivity zamerané na propagáciu centralizovaných projektov v oblasti športu. V roku 2019 NA poskytovala informácie a konzultácie, informovala o možnostiach podávania návrhov projektov v oblasti športu v rámci svojich informačných dní a prostredníctvom sociálnych sietí. V roku 2019 bol pre oblasť športu vyhlásený jeden predkladací termín pre všetky skupiny aktivít (4. 4. 2019).

Podľa oficiálnych štatistík EK bolo v roku 2019 zo Slovenska schválených 20 žiadostí o podporu projektov v oblasti športu (3 žiadosti ako koordinátori a ostatné ako partneri). Z nich boli schválené 2 projekty malých partnerstiev spolupráce, ktoré predložili subjekty zo Slovenska ako koordinátori – Slovenský výbor Pierra de Coubertina (projekt vo výške 46 100 eur) a Občiansky spolok (projekt vo výške 58 650 eur). Ďalších 9 slovenských subjektov sa do malých partnerstiev spolupráce zapojilo ako partneri (Sport Club RAJA, Gymnastické centrum, A.D.E.L – Association for Development, Education and Labour – zapojená do 3 projektov, Občianske združenie Maratón, Špeciálne olympiády Slovensko, Foosbalová únia Slovenska, Technická univerzita vo Zvolene, Športový klub VEGA, Športový klub moderného päťboja Mladosť).

V rámci partnerstiev spolupráce bol schválený 1 projekt zo Slovenska „Eco-Friendly Sports“, ktorý koordinoval slovenský subjekt A.D.E.L. V spolupráci so 7 partnerskými organizáciami zo zahraničia koordinátor získal podporu na tento projekt v sume 303 200 eur. Spolu s dvomi projektmi malých partnerstiev spolupráce, ktoré predkladali a koordinovali slovenské subjekty, výška celkovej finančnej podpory slovenských projektov v oblasti športu

bola 407 950 eur. Subjekty zo Slovenska, ktoré v rámci akcie partnerstvá spolupráce prispievali k napĺňaniu projektových cieľov ako partneri, boli nasledovné: Slovenský olympijský a športový výbor, SK Železiarne Podbrezová a.s., Občiansky spolok, Slovenský zväz ľadového hokeja, Univerzita Komenského v Bratislave, Gymnázium Pavla Horova Michalovce, Špeciálne olympiády Slovensko.

Z programu Erasmus+ sa taktiež podporuje celoeurópsky projekt na podporu zdraviu prospešných pohybových aktivít pod názvom Európsky týždeň športu, do ktorého sú zapojené všetky členské štáty EÚ. V duchu hesla #BeActive sa v roku 2019 na Slovensku uskutočnil 5. ročník Európskeho týždňa športu, ktorý sa konal v dňoch 23. – 30. 9. 2019. Národným koordinátorom Európskeho týždňa športu na Slovensku je Národné športové centrum, ktoré počas tohto týždňa evidovalo na Slovensku 747 zaregistrovaných športových akcií.

7. Európska značka pre jazyky

Európska značka pre jazyky je iniciatíva EK na podporu jazykového vzdelávania. Jej hlavným cieľom je zviditeľniť a oceniť inovačné projekty a iniciatívy v jazykovom vzdelávaní na všetkých stupňoch vzdelávania a podporovať, využívať a rozširovať výsledky úspešných projektov a iniciatív na národnej a európskej úrovni ako príklady dobrej praxe a zdroj inšpirácie a motivácie. V roku 2019 sa na Slovensku organizoval už 17. ročník tejto súťaže.

V rámci výzvy na rok 2019 zachovala EK rovnaké európske priority ako v roku 2018: „rozvoj lepších a inkluzívnejších škôl a podpora učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl pri otváraaní sa rozmanitosti“ a „odstraňovanie jazykových prekážok na vytváranie dynamickejších pohraničných regiónov“. V súťaži bolo v roku 2019 podaných 16 prihlášok, z ktorých bol certifikát Európska značka pre jazyky udelený 3 projektom:

- Slovensko-francúzska výzva 2018 – 1. svetová vojna a osobnosť M. R. Štefánika (podávateľ projektu: Obchodná akadémia, Kukučínova 2, Trnava)
- Nature Detectives (podávateľ projektu: Gymnázium P. Pázmáňa s vyučovacím jazykom maďarským – Pázmány Péter Gimnázium, Letomostie 3, Nové Zámky)
- SOS Planet A Robotics Project (podávateľ projektu: Základná škola, Dargovských hrdinov 19, Humenné).

Oficiálne vyhlásenie výsledkov súťaže a odovzdanie certifikátov víťazným organizáciám sa uskutočnilo na slávnostnej ceremónii konanej 1. 10. 2019 pod záštitou ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR.

8. Siete zaradené pod program Erasmus+

Do programu Erasmus+ je formálne začlenených niekoľko európskych sietí, ktoré majú na národnej úrovni svoje zastúpenie v každej krajine zapojenej do programu Erasmus+. Ich cieľom je reagovať na zámery a politiky rezonujúce na európskej úrovni v národnom kontexte a ďalej ich rozvíjať.

8.1. Informačná sieť Eurydice

Informačná sieť Eurydice je prostriedkom EK na zbieranie a šírenie informácií o vzdelávacích systémoch v štátoch EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru. Úlohy, ktoré národná kancelária Eurydice ako súčasť SAAMS plnila v roku 2019, vychádzali z rámcového pracovného plánu schváleného EK na roky 2018 – 2019. V roku 2019 sa úlohy zameriavali na pravidelné aktivity:

- a) príspevky do komparatívnych štúdií a analýz
- b) realizácia trvalých a pravidelných úloh
- c) distribúcia a propagácia produktov Eurydice na národnej úrovni
- d) preklad vybraných publikácií do slovenského jazyka.

V rámci harmonogramu pre komparatívne štúdie a analýzy boli za SR spracované nasledujúce príspevky:

- *Štrukturálne indikátory na monitorovanie systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Európe: Prehľad najvýznamnejších reforiem od roku 2015 (Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe: Overview of major reforms since 2015)* – spracovanie a kontrola údajov (január – apríl 2019), finálna verifikácia správy (máj 2019);
- *Digitálne vzdelávanie v školách v Európe (Digital Education at Schools in Europe)* – zber a kontrola údajov (január – máj 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);
- *Riešenie problému nerovnosti vo vzdelávaní (Tackling Inequalities in Education)* – zber údajov (apríl 2019), kontrola údajov (máj – december 2019);
- *Vyučovanie regionálnych jazykov a jazykov národnostných menšín v školách v Európe (Leaflet on The Teaching of Regional or Minority Languages in Schools in Europe)* – zber a kontrola údajov (apríl – jún 2019), finálna verifikácia správy (júl 2019);
- *Výsledky mobility (Mobility Scoreboard)* – zber údajov (február 2019), kontrola údajov (máj – október 2019), finálna verifikácia správy (november 2019);
- *Kľúčové údaje o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve v Európe (Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe)* – zber údajov (marec 2019), kontrola údajov (máj 2019), finálna verifikácia správy (jún 2019);
- *Odporúčaný ročný vyučovací čas v povinnej školskej dochádzke v Európe 2018/2019 (Recommended Annual Instruction Time in Full-time Compulsory Education in Europe 2018/19)* – zber a kontrola údajov (jún 2019), finálna verifikácia správy (august 2019);
- *Profesia učiteľa 2020 (Teaching Profession 2020)* – diskusia a zasielanie pripomienok k pripravovanej štúdii (jún – október 2019), zber údajov (december 2019);
- *Vzdelávanie a odborná príprava dospelých (Adult Education and Training)* – diskusia k pripravovanej štúdii (september 2019).

Národná kancelária Eurydice v rámci svojej činnosti zabezpečovala aj realizáciu pravidelných úloh, v rámci ktorých uvádzame:

1. Údaje a ukazovatele

- *Spoločný zber údajov Eurydice a OECD/NESLI týkajúci sa platov a príspevkov pre učiteľov a riaditeľov škôl v Európe (Joint Eurydice-OECD/NESLI data collection Teacher's and School Heads' Salaries and Allowances in Europe)* – zber a kontrola údajov (apríl – august 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);

- *Školské a akademické kalendáre 2019/2020 (School and Academic Calendars 2019/2020)* – zber údajov (jún 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);
  - *Štruktúra európskych systémov vzdelávania 2019/2020 (The Structure of the European Education Systems 2019/20)* – zber a kontrola údajov (máj – august 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);
  - *Prehľadné diagramy 2019/2020 (Schematic Diagrams 2019/20)* – zber a kontrola údajov (máj – jún 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);
  - *Povinná školská dochádzka v Európe 2019/2020 (Compulsory Education in Europe 2019/20)* – zber, kontrola a pripomienkovanie údajov (máj – august 2019), finálna verifikácia správy (september 2019);
  - *Spoločný zber údajov Eurydice a OECD/NESLI týkajúci sa vyučovacieho času (Joint Eurydice-OECD Data Collection on Instruction Time)* – zber a kontrola údajov (máj 2019), finálna verifikácia správy (jún 2019);
2. Popis národných vzdelávacích systémov (online encyklopédia vzdelávacích systémov v Európe) – aktualizácia obsahu niektorých kapitol na základe zmien a reforiem;
  3. Účasť na pravidelných pracovných stretnutiach (marec a september 2019);
  4. Fórum „Otázky a odpovede“ – spracovanie odpovedí pre účely interného fóra, ktoré slúži národným kanceláriám na zdieľanie informácií, ktoré sú podkladom pre prijímanie rozhodnutí a tvorbu vzdelávacích stratégií členských štátov (január – december 2019).

V roku 2019 bol do slovenského jazyka realizovaný preklad publikácie *Kariéra učiteľa v Európe: Prístup, postup a podpora (Teaching Careers in Europe: Access, Progression and Support)*. Národná kancelária Eurydice zároveň priebežne zabezpečovala distribúciu publikácií Eurydice pre relevantných odberateľov v SR, ako aj na konferencii „Erasmus+ spája“, festivale Pohoda 2019 a zverejňovala aktuálne informácie na webovom sídle SAAMS a na facebookovom účte SAAMS. Zástupcovia slovenskej kancelárie Eurydice sa v priebehu roka 2019 zúčastňovali pracovných stretnutí kancelárií Eurydice v Európe, ako aj stretnutí za účelom prípravy nových publikácií.

8.2. Siet' centier Euroguidance

Centrum Euroguidance v SR, ktorého hostiteľskou organizáciou je SAAMS, existuje ako súčasť európskej siete Euroguidance. Jeho cieľom je podporovať rozvoj kariérového poradenstva a propagovať európsku dimenziu v poradenstve, vzdelávaní a odbornej príprave. Medzi hlavné úlohy Euroguidance centra patrí výmena informácií z oblasti poradenstva, odborného vzdelávania a prípravy, podpora medzinárodnej mobility za vzdelávaním a prácou, spolupráca na skvalitnení systémov kariérového poradenstva a realizácia medzinárodných projektov zameraných na posilňovanie kariérových služieb. Cieľovou skupinou centra sú predovšetkým poradcovia zo sektoru vzdelávania i práce a tvorcovia politík, sekundárne i žiaci, študenti a ich rodičia.

V roku 2019 centrum naplňalo druhý rok z aktuálneho trojročného kontraktu na roky 2018 – 2020. Plán práce a rozsah aktivít boli rámcovo vymedzené vo výzve určenej zo strany EK a špecifikované v schválenom pracovnom pláne. Centrum má naplňovať tri hlavné piliere:

- 1) podpora európskej dimenzie v poradenstve – čiže spolupráca na európskej úrovni, vzájomná inšpirácia medzi poradenskými systémami a výmena príkladov dobrej praxe medzi členskými krajinami;

- 2) podpora rozvíjania kompetencie kariérových poradcov napríklad ponukou vzdelávania a praktickej prípravy, medzinárodnou mobilitou a podporou strategickej diseminácie dobrej praxe;
- 3) poskytovanie informácií o národných poradenských štruktúrach, o mobilityných príležitostiach, politikách EÚ a národných politikách, produktoch iniciatív a projektov, či výsledkoch výskumu.

Pri svojich aktivitách centrum Euroguidance spolupracovalo so všetkými aktérmi pôsobiacimi v oblasti celoživotného poradenstva, a to v sektore vzdelávania a zamestnanosti na všetkých úrovniach, zapájalo aj neziskový a súkromný sektor. V roku 2019 sa uskutočnili 2 stretnutia zástupcov siete Euroguidance (apríl 2019 v Rumunsku, október 2018 vo Fínsku), na ktorých sa diskutovalo o progrese v implementácii sieťových aktivít a iniciatív, zmenách v pracovnej štruktúre siete vrátane reorganizácie pracovných skupín a prijatí spoločnej komunikačnej stratégie. Okrem stretnutí členov siete Euroguidance sa konalo 1 spoločné stretnutie pre zástupcov sietí EKR, Europass a Euroguidance v Bruseli (november 2019), ktorého sa centrum Euroguidance Slovensko takisto zúčastnilo. Na stretnutí bol zástupcom sietí tlmočený aktuálny vývoj v implementácii nového rámca Europass a pridružených európskych politik v oblasti zviditeľňovania zručností.

V máji 2019 sa v Slovinsku konal 14. ročník cross-border seminára. Táto aktivita, ktorej sa každoročne zúčastňujú zástupcovia 11 krajín strednej a južnej Európy, bola EK ocenená ako príklad dobrej praxe. Podporuje výmenu skúsenosti, šírenie inovácií a sieťovanie aktérov v kariérovom poradenstve. Výstupy zo seminára boli publikované v časopise „Kariérové poradenstvo v teórii a praxi“ vydávanom centrom Euroguidance. Témou seminára boli „Zručnosti pre budúcnosť“ a participovalo na ňom 5 účastníkov zo SR. Cezhraničná dimenzia poradenstva bola podporená aj seminárom „Poradenstvo prekračujúce hranice“, ktorý zorganizovali centrá Euroguidance z Českej republiky, Poľska a Slovenska v júni 2019 v Ostrave. Seminár bol určený poradcovi, ktorí sa zaujímajú o to, ako lepšie pripravovať klientov na štúdium, sťaž, dobrovoľníctvo, či prácu v zahraničí.

V spolupráci so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry sa centrum Euroguidance spolupodieľalo na organizácii 43. ročníka celosvetového kongresu Medzinárodnej asociácie pre študijné a profesijné poradenstvo (IAEVG), ktorý sa konal v Bratislave v septembri 2019. Ústrednou témou bolo „Kariérové poradenstvo pre inkluzívnu spoločnosť“. Konferencie sa zúčastnilo viac ako 500 vedcov, poradcov a tvorcov politik zo 46 krajín. Slovenské centrum Euroguidance vytvorilo na konferencii priestor na prezentáciu siete Euroguidance a koordinovalo sympóziu venované mobilitynému poradenstvu. Výstupy z konferencie prezentoval člen slovenského centra na konferencii organizovanej rakúskym centrom Euroguidance vo Viedni (november 2019).

Centrum Euroguidance v októbri 2019 zorganizovalo 11. ročník súťaže Národná cena kariérového poradenstva, ktorej cieľom je zviditeľňovať príklady dobrej praxe a prepájať aktérov kariérového poradenstva na Slovensku. V roku 2019 sa do súťaže zapojilo 20 projektov zo sektorov školstva a zamestnanosti, zo súkromného i neziskového sektora. Odborná porota vybrala 5 prihlásených aktivít, ktorým na konferencii odovzdala ocenenia ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR, zástupkyňa ZEK a koordinátor centra Euroguidance. Jeden z ocenených slovenských príspevkov bol prezentovaný aj na českej konferencii „Národní cena kariérového poradenství 2019“ v októbri 2019 v Prahe.

Centrum Euroguidance so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry organizovalo v decembri 2019 Týždeň kariéry, ktorého cieľom bolo zviditeľniť služby kariérového poradenstva na Slovensku a podporiť nové iniciatívy v tejto oblasti. Novinkou v roku 2019 bolo vytvorenie novej vizuálnej identity a praktickej príručky pre poskytovateľov kariérového poradenstva a zároveň rozdelenie tejto iniciatívy do 4 tematických oblastí: 1) zodpovedný zamestnávateľ; 2) moderná škola; 3) úrad pre ľudí; 4) inkluzívny tretí sektor. Do iniciatívy Týždeň kariéry 2019 sa zapojilo 71 organizácií, ktoré prihlásili celkovo 111 aktivít kariérového poradenstva pre deti i dospelých vo viac ako 40 mestách a obciach Slovenska. Reportáž o iniciatíve bola odvysielaná vo verejnoprávnej televízii aj v rozhlase.

Jednou z kľúčových priorít siete Euroguidance je rozvíjanie kompetencií kariérových poradcov. Za týmto účelom realizuje centrum každoročne viacero vzdelávacích (regionálnych) aktivít pre kariérových poradcov. Prvým z takýchto podujatí v roku 2019 bol seminár „Poradenstvo pre znevýhodnených mladých ľudí“, ktorý sa uskutočnil v apríli 2019 v Banskej Bystrici. Cieľom seminára bola výmena príkladov dobrej praxe v poskytovaní poradenstva mladým ľuďom, ktorí sa nevzdelávajú, nepracujú a nie sú zaradení ani v odbornej príprave (NEET). V decembri 2019 zorganizovalo centrum v spolupráci so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry „Zimnú školu kariérového poradenstva“ v Nitre. Ide o odbornú akciu pre všetkých, ktorí sa pohybujú v oblasti kariérového poradenstva a rozvoja kariéry. Súčasťou programu boli v roku 2019 workshopy s víťazmi Národnej ceny kariérového poradenstva, interaktívna prednáška o írskom modeli kariérového vzdelávania a workshop zameraný na naratívny koučing vedený lektorom z Dánska.

Sekundárnu cieľovú skupinu (žiaci, študenti, dospelí zamestnaní a nezamestnaní, rodičia) centrum oslovovalo na pracovných a študentských veľtrhoch. Prostredníctvom prezentácií i stretnutiami poskytovalo informácie o prínosoch zahraničnej mobility pre nadobudnutie a rozvoj zručností. Začiatkom roka 2019 sa centrum zapojilo do poskytovania kariérového poradenstva na putovnej výstave Kam na vysokú v Žiline. V marci 2019 sa zamestnanci centra zúčastnili s oboma NA pracovného veľtrhu Profesia Days v Bratislave, v apríli 2019 veľtrhu Job Expo v Nitre a v októbri 2019 študentského veľtrhu AKADÉMIA&VAPAC v Bratislave. V spolupráci so zástupcami NA a sietí Eurodesk a Europass zorganizovalo centrum 2 workshopy na SOŠ pre žiakov s telesným postihnutím (Mokrohájska, Bratislava). Workshopy, pozostávajúce z interaktívnych hier, kvízov a diskusií, boli zamerané na identifikáciu silných stránok a rozvoj zručností žiakov.

V roku 2019 centrum Euroguidance publikovalo:

- elektronický časopis Kariérové poradenstvo v teórii a praxi – v roku 2019 vyšli dve čísla: júl a december 2019
- newsletter centra Euroguidance s aktualitami z oblasti kariérového poradenstva v SR a zahraničí – v roku 2019 vyšli štyri čísla (marec, jún, september, december)
- Spoločné kompendium súťažných príspevkov z českej a slovenskej Národnej ceny kariérového poradenstva 2019 (dostupné v elektronickej verzii)
- Kompendium ocenených príspevkov z národných cien kariérového poradenstva v ČR, Lotyšsku, Srbsku a Slovensku (v anglickom jazyku, dostupné v elektronickej podobe).

8.3. Sieť Europass

Národné centrum Europass (ďalej len „NCE“) je súčasťou siete národných centier Europass (Národných koordinačných centier pre zručnosti), ktoré zriaďujú členské štáty EÚ. V SR je umiestnené na ŠIOV. Aktivity NCE sa v roku 2019 zamerali najmä na rozvoj informačných aktivít v SR a na prípravu nového portálu Europass. Premena nástroja na tvorbu životopisu a dokumentov na dokumentovanie (jazykových, odborných) zručností sa začala v zmysle Rozhodnutia EP a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018 o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES.

V roku 2019 sa NCE podieľalo na príprave online platformy Europass (testovanie funkcií, pripomienkovanie slovenskej jazykovej verzie, vizuálu atď.). Zároveň začalo pripravovať komunikačnú kampaň o novom Europase na národnej úrovni. NCE sa tiež zapojilo do pilotného projektu na prípravu elektronicky vydávaných dokladov o vzdelaní a skúmalo možnosti ich zavedenia (v úvodnej fáze vo vysokoškolskom prostredí, v ktorom boli identifikované legislatívne prekážky na ich používanie v SR). Preto bolo ťažisko pilotného projektu presunuté do oblasti ďalšieho vzdelávania a testovanie elektronických dokumentov sa pripravuje so Strednou odbornou školou vizážistiky a kaderníctva v Bratislave. NCE tiež rieši prepojenie národných databáz kvalifikácií a vzdelávacích príležitostí s portálom Europass.

Informačné aktivity NCE boli zamerané na rôzne cieľové skupiny – žiakov a študentov, učiteľov, zamestnávateľov, ako aj širšiu verejnosť. NCE sa zúčastnilo rôznych podujatí spojených s prezentáciou vedomostí a zručností, vzdelávaním a trhom práce, napr. JOB EXPO 2019 (apríl 2019, Nitra), Mladý tvorca (november 2019, Nitra). V spolupráci so ZEK v SR podporilo NCE kampaň pred voľbami do EP prostredníctvom roadshow Tentoraz idem voliť – Doma v EÚ (apríl 2019, Liptovský Mikuláš), informačný stan EÚ na festivale Pohoda (júl 2019, Trenčín) a tiež Európsky deň jazykov (september 2019, Košice). V rámci pokračujúcej spolupráce s NA sa NCE zúčastnilo informačných seminárov k novej výzve na podávanie návrhov projektov, v rámci ktorých informovalo budúcich žiadateľov o využívaní nástroja Europass v rámci projektov.

NCE sa aktívne zúčastňovalo práce Poradnej skupiny pre Europass, ako aj podujatí, najmä konferencií a seminárov organizovaných EK alebo partnerskými centrami v EÚ. Zástupcovia NCE sa zúčastnili stretnutia pracovnej skupiny pre komunikáciu (január 2019, Fínsko), stretnutia siete Europass (jún 2019, Maďarsko), stretnutia stredo európskeho klastra (september 2019, Srbsko). Na stretnutí siete Europass v Budapešti slovenské NCE navrhlo, aby sa nasledujúce stretnutie všetkých národných centier Europass v roku 2020 konalo na Slovensku. NCE pokračovalo v online aktivitách prostredníctvom facebookovej stránky Europass Slovensko⁶, prostredníctvom ktorej sa realizuje pravidelný mesačný vedomostný kvíz a poskytujú rôzne informácie. V roku 2019 NCE v spolupráci s garantmi jednotlivých študijných odborov v rámci ŠIOV a s ministerstvom vydalo prvú sadu 100 dodatkov Europass k vysvedčeniu a osvedčeniu k najžiadanejším odborom OVP a kvalifikáciám v ďalšom vzdelávaní. Databáza dodatkov bude prístupná na stránke www.europass.sk, ktorú bude spravovať NCE.

---

⁶ <https://www.facebook.com/SVKEUROPASS/>

8.4. Sieť eTwinning

Sieť eTwinning ponúka platformu pre pedagogických a odborných zamestnancov v školstve, ktorí pracujú v škole v jednej z krajín zapojených do programu Erasmus+, a je zameraná na ich vzájomnú komunikáciu, spoluprácu, prípravu projektov a zdieľanie zdrojov. Podporuje rozvoj spolupráce škôl prostredníctvom využívania IKT. Činnosť siete eTwinning v SR zabezpečuje Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl ako Národná podporná služba pre eTwinning (ďalej len „NSS eTwinning“). NSS eTwinning je samostatným pracoviskom Žilinskej univerzity v Žiline. eTwinning umožňuje spolupracovať učiteľom a žiakom zo 44 európskych krajín. Ide o online nástroj na vyhľadávanie partnerov a spoluprácu vytvorený EK, ktorý je súčasťou programu Erasmus+.

Portál eTwinning je vstupným miestom do eTwinning, ktorý je k dispozícii v 28 jazykoch, ponúka spravodajstvo z krajín zapojených do siete eTwinning, možnosti profesionálneho rozvoja, informácie o uznaní, ako aj príklady úspešných projektov:

- Projekty – v tejto časti nájdú učitelia nástroje s názvom „balíky“, ktoré im pomôžu a podporia ich pri tvorbe ich vlastných projektov. K dispozícii je aj galéria osvedčených postupov, ktoré ich môžu inšpirovať;
- Ocenenie – tu nájdú učitelia všetko, čo potrebujú vedieť o uznaní, ktoré ponúka program eTwinning: európske certifikáty kvality, národné certifikáty kvality, ceny eTwinning a školy eTwinning;
- Profesionálny rozvoj – od nástrojov na sebahodnotenie po (samovzdelávacie) materiály a od online seminárov po vzdelávacie aktivity a partnerské vzdelávanie v rámci aktivít iniciovaných sieťou eTwinning tu môžu učitelia nájsť nástroje na zlepšenie vyučovacích metód;
- Hlavné správy – správy z komunity eTwinning vrátane pedagogických metód a osvedčených postupov zo siete eTwinning.

Zapojením sa do siete eTwinning získajú učitelia prístup k eTwinning Live. Ide o miesto, kde učitelia zažívajú plný potenciál komunity eTwinning. Môžu vyhľadávať iných registrovaných účastníkov eTwinning a školy, spájať sa s nimi a sledovať ich aktivity. Učitelia majú prístup k všetkým online a prezenčným aktivitám, ktoré vytvorili účastníci eTwinning a môžu tiež tvoriť svoje vlastné projekty, v rámci ktorých môžu realizovať činnosti zamerané na rôzne témy a kľúčové kompetencie tak, že spolupracujú s jedným alebo viacerými učiteľmi a ich žiakmi. eTwinning ponúka aj možnosti online profesionálneho rozvoja učiteľov. Ide o krátke, intenzívne kurzy, ktoré učiteľom predstavujú nejakú tému, stimulujú nápady a pomáhajú im rozvíjať ich zručnosti. Online semináre sú živé online videostretnutia, v rámci ktorých majú učitelia možnosť učiť sa, rozprávať a diskutovať o rôznych témach. V roku 2019 sa NSS eTwinning zamerala na výročnú tému vyhlásenú centrárou v Bruseli „Demokratická účasť“. NSS zorganizovala súťaž pre žiakov o najlepšiu esej na tému „Nepovažujme demokraciu za samozrejmosť“. Konferencie pre riaditeľov škôl sa v novembri 2019 na tému „Demokracia na školách“ zúčastnilo 90 riaditeľov MŠ, ZŠ a SŠ.

Všetky aktivity organizované slovenskou NSS eTwinning v roku 2019 boli zamerané na zvyšovanie povedomia o sieti eTwinning v slovenských školách a na vzdelávacie aktivity. Zamestnanci NSS úzko spolupracujú s NA. Populárnymi sa stali tzv. „zmiešané mobility“, ktoré sú v školskom sektore spojením medzi virtuálnymi výmenami eTwinning a fyzickými mobilitami Erasmus+. eTwinning bol zaradený do zoznamu školských súťaží podporovaných ministerstvom a je tiež odporúčaný v Pedagogicko-organizačných pokynoch záväzných

pre aktuálny školský rok. Rok 2019 bol v spolupráci s TTI (Teacher Training Institution – pedagogickí študenti) veľmi úspešným rokom. Naša národná pracovná skupina pre TTI pozostáva z 1 člena NSS a 5 ambasádorov eTwinning. Hlavnou činnosťou tejto skupiny je viesť workshopy s pedagógmi učiteľov na univerzitách, poskytovať vzdelávaciu a technickú podporu a udržiavať aktívnu komunikáciu medzi TTI a NSS počas celého roka.

V roku 2019 spolupráca NSS s dvoma univerzitami vyústila do podpísania memoranda o porozumení. Memorandum bolo podpísané so Žilinskou univerzitou v Žiline vo februári 2019 a s Prešovskou univerzitou v Prešove v marci 2019. Na univerzitách bolo zorganizovaných niekoľko prednášok/workshopov s cieľom zahrnúť „Úvod do eTwinning“ do učebných osnov TTI a vytvárať malé projekty spolupráce v rámci siete eTwinning medzi školiteľmi učiteľov a študentmi/budúcimi učiteľmi. Tieto projekty boli realizované na medzinárodnej úrovni, a to pedagogickými fakultami v Taliansku, Španielsku a Poľsku. Zamestnanci NSS, ako aj ambasádori eTwinning poskytovali vzdelávaciu a technickú podporu. V roku 2019 získalo 40 slovenských škôl štatút „Škola eTwinning“. Získanie certifikátu Škola eTwinning nie je len uznanie osobného úspechu učiteľov, ale znamená uznanie a ocenenie za zapojenie sa, angažovanosť a odhodlanie celého tímu učiteľov a vedúcich pracovníkov v škole. Školy eTwinning získali z Bruselu certifikát a plaketu /vývesnú tabuľu na budovu školy.

S cieľom podporiť spoluprácu a projekty s krajinami v rámci Európskej susedskej politiky slovenská NSS pozýva učiteľov z týchto krajín na semináre organizované na Slovensku a vyhlasuje eTwinning súťaže: „Dajte šancu učiteľom a žiakom v krajinách eTwinning Plus“⁷. NSS zároveň na konci každého školského roka organizuje súťaž o najlepší eTwinning projekt v deviatich kategóriách, víťazi získajú zariadenia IKT pre školu a spolu so žiakmi sa zúčastňujú slávnostného ceremonálu odovzdávania cien. V roku 2019 sa jedna slovenská škola umiestnila na prvých miestach v európskej súťaži, vyhrala spomedzi tisícov prihlásených európskych projektov.

Slovenský eTwinning v číslach za rok 2019:

- počet registrovaných učiteľov v roku 2019: 746 učiteľov
- celkový počet zaregistrovaných učiteľov na Slovensku: 10 281 učiteľov
- počet nových škôl registrovaných v roku 2019: 179 škôl
- celkový počet slovenských škôl registrovaných v eTwinning: 2 684 škôl
- celkový počet nových projektov v roku 2019: 905 projektov
- počet značiek kvality: podaný – 137, udelený – 105
- stránku www.etwinning.sk v roku 2019 navštívilo: 123 749 návštevníkov
- počet medzinárodných seminárov eTwinning organizovaných v SR: 3 semináre
- počet slovenských učiteľov na medzinárodných akciách eTwinning v zahraničí: 104 učiteľov
- počet učiteľov, ktorí sa zúčastnili slovenského on-line školenia: 592 učiteľov
- počet učiteľov, ktorí sa zúčastnili slovenského kontinuálneho vzdelávania: 698 učiteľov
- počet ambasádorov (lektorov školení): 21 ambasádorov.

---

⁷ eTwinning Plus zahŕňa šesť krajín európskeho susedstva – Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina, ktoré sú súčasťou Východného partnerstva, a Tunisko a Jordánsko, ktoré patria do Euro-stredomorského partnerstva (EUROMED).

8.5. Sieť EPALE

Cieľom elektronickej platformy EPALE zameranej na vzdelávanie dospelých v Európe je stať sa hlavným referenčným bodom pre odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých v Európe v jednom on-line priestore. EPALE otvára priestor pre vzájomnú komunikáciu všetkých cieľových skupín v rámci celej EÚ. Interaktivita platformy slúži na zverejňovanie výstupov úspešných projektových aktivít (predovšetkým projektov Erasmus+), napĺňanie knižnice zdrojov za účelom ďalšieho využívania v oblasti vzdelávania dospelých, uverejňovanie správ a noviniek v tejto oblasti, vyhľadávanie a oslovenie potenciálnych projektových partnerov, ako aj partnerov na realizáciu podujatí.

Činnosť siete EPALE v jednotlivých krajinách zabezpečuje Národná podporná služba pre EPALE (ďalej len „NSS EPALE“), ktorá je v SR umiestnená na ŠIOV. Hlavnou úlohou NSS EPALE je tvoriť a koordinovať prípravu obsahu na portál EPALE, rozširovať komunitu užívateľov a zabezpečovať informovanosť o portáli a o vzdelávaní dospelých v EÚ, organizovať informačné a vzdelávacie aktivity, semináre a konferencie. Prioritnou úlohou NSS je propagácia platformy EPALE a zvyšovanie počtu nových používateľov. NSS výrazne rozšírilo svoju spoluprácu s partnermi na Slovensku a v roku 2019 malo Slovensko 178 registrovaných používateľov. Propagačné aktivity EPALE boli organizované v spolupráci s národným koordinátorom pre implementáciu Európskeho programu pre vzdelávanie dospelých:

- propagácia platformy EPALE na stretnutí predstaviteľov akademického, podnikateľského a štátneho sektora o otázkach celoživotného vzdelávania a vzdelávania dospelých, ktoré organizuje Výbor pre obchodnú akademickú spoluprácu Americkej obchodnej komory (február 2019);
- spoluorganizovanie seminára o celoživotnom vzdelávaní a systéme uznávania kvalifikácií vo Francúzsku „Systém overovania a kvalifikácie vo Francúzsku“, v spolupráci s ministerstvom a Veľvyslanectvom Francúzskej republiky v SR (marec 2019);
- propagácia platformy EPALE na konferencii Združenia slovenských podnikateľov v oblasti podnikateľského vzdelávania: „Zručnosti pre neznámu budúcnosť“ (marec 2019);
- aktívna účasť na konferencii CEDEFOP, ktorú v Bratislave organizoval CEDEFOP v spolupráci s ministerstvom – účasť NSS EPALE na diskusiách o spôsoboch riadenia zručností na Slovensku s tvorcami politik a zainteresovanými stranami. Analýza CEDEFOP pomohla poskytnúť komplexný prehľad o tom, ako tvorcovia politik a odborníci na Slovensku vnímajú súčasné postupy zamerané na zabezpečenie efektívneho prepojenia medzi systémom vzdelávania a odbornej prípravy a potrebami trhu práce (apríl 2019);
- aktívna účasť na workshope OECD na prípravu Národnej stratégie zručností. NSS EPALE sa zúčastnilo seminára a diskutovalo o výzvach v oblasti vzdelávania dospelých v SR (apríl 2019);
- účasť na panelovej diskusii na konferencii „Deň Európy“ (máj 2019); účasť na konferencii „Erasmus+ spája“, ktorú organizovali slovenské NA Erasmus+. Súčasťou konferencie bola výstava projektov, kde bol okrem iných aj spoločný informačný stánok EPALE a Europass (máj 2019);

- podpora platformy EPALE na seminári OECD, spolupráca na Národnej stratégii zručností, aktívna účasť na diskusiách pri okrúhlym stole o tom, ako vytvoriť a podporiť šance dospelých na zlepšenie ich zručností (jún 2019);
- propagácia platformy EPALE na medzinárodnej konferencii „Kariérové poradenstvo pre inkluzívnu spoločnosť“ (<https://iaevgconference2019.sk/>) (september 2019);
- aktívna účasť na otvárací konferencii Európskeho týždňa odborných schopností na Slovensku „Budúcnosť vzdelávania pre trh práce“. Konferenciu organizoval ŠIOV v spolupráci s ministerstvom. NSS EPALE propagovala vzdelávanie dospelých v kontexte zručností potrebných pre trh práce. EPALE Slovensko vyrobilo 17 videí o SOŠ. Hlavným rečníkom bol Shymal Majumdar, riaditeľ Medzinárodného centra pre odborné vzdelávanie a prípravu UNESCO-UNEVOC. Súčasťou konferencie bola aj výstava zručností SOŠ, konferencie sa zúčastnilo 170 účastníkov (september 2019). Súčasťou aktivít NSS EPALE je propagácia Európskeho týždňa odborných zručností, ku ktorým NSS EPALE natočilo krátke video propagujúce toto podujatie (<https://www.youtube.com/watch?v=DvQk9JvubaU&t=16s>). NSS EPALE pripravilo rozhovor so slovenskou veľvyslankyňou Európskeho týždňa odborných zručností 2019 Noémi Ráczovou (<https://www.youtube.com/watch?v=DjPwKUI3jIU&t=13s>) (september 2019);
- aktívna účasť na festivale jazykov „LINGVA FEST“. Hlavným cieľom festivalu je predstaviť najnovšie trendy a spôsoby výučby jazykov (september 2019);
- účasť na Slovensko-českej konferencii v Prahe „Vzdelávanie dospelých na okraji: Ako vzdelávať tých, ktorí sa nevzdelávajú“, ktorá bola organizovaná v spolupráci s EPALE Česká republika (október 2019);
- spoluorganizovanie a propagácia Týždňa celoživotného učenia na Slovensku, ktoré je prehliadkou rôznych vzdelávacích aktivít pre dospelých v SR (organizuje Asociácia inštitúcií vzdelávania dospelých pod záštitou ministerstva). Súčasťou aktivity je aj slávnostné odovzdávanie Ceny za rozvoj celoživotného vzdelávania na Slovensku udeľovaného ministerstvom (október 2019);
- aktívna účasť a propagácia EPALE na konferencii TRACK-VET. Cieľom bolo predstaviť a prediskutovať riešenia týkajúce sa rozvoja, hodnotenia a potvrdzovania prierezočných kľúčových kompetencií vo formálnom počiatočnom a ďalšom odbornom vzdelávaní a príprave v 6 európskych krajinách: Rakúsko, Francúzsko, Lotyšsko, Poľsko, Nórsko a Slovensko (október 2019);
- spoluorganizovanie seminára o vzdelávaní dospelých s nízkou kvalifikáciou „Ako vytvoriť a podporiť šance nízko kvalifikovaných dospelých?“ v Banskej Bystrici, ktorého sa zúčastnili mimovládne organizácie, úrady práce, regionálne a miestne samosprávy (november 2019);
- konferencia EPALE „Politiky a trendy v celoživotnom vzdelávaní a poradenstve v EÚ a na Slovensku“ s medzinárodnou účasťou je už pravidelným podujatím NSS EPALE. NSS pozvala ako prednášajúcich účastníkov zo Slovenska, Českej republiky, Írska a Srbska (december 2019).

V roku 2019 NSS EPALE využívalo sieť regionálnych ambasádorov – 3 expertov v oblasti vzdelávania dospelých pôsobiacich v regiónoch Slovenska, ktorí podporujú aktivity EPALE. Prebehla súťaž EPALE Blogger 2019 a naďalej sa zvyšoval počet užívateľov platformy, počet uverejnených príspevkov, ako aj počet odberateľov informácií na facebookovej stránke NSS EPALE. V rámci európskej konferencie EPALE 2019 vo Varšave prezentovalo NSS

EPALE príklad dobrej praxe pri využívaní EPALE ako nástroja na rozvoj projektov medzinárodnej spolupráce, najmä v rámci programu Erasmus+.

8.6. Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých

Úlohou národných koordinátorov je zabezpečiť kontakty s príslušnými ministerstvami a zainteresovanými stranami, podnikmi, sociálnymi partnermi, mimovládnyimi organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom zlepšiť súlad medzi politikami v oblasti vzdelávania dospelých a širšími sociálno-ekonomickými politikami. Národní koordinátori koordinujú mechanizmy na podporu koherentnosti medzi rôznymi politikami vzdelávania dospelých, vytvárajú a implementujú opatrenia na zvýšenie úrovne základných zručností, pripravujú a koordinujú vznik a implementáciu politických reforiem v oblasti vzdelávania dospelých, iniciujú vznik siete aktérov vzdelávania dospelých a pravidelné stretnutia jej členov, zvyšujú povedomie o vzdelávaní dospelých. Cieľové skupiny siete predstavujú príslušné ministerstvá, sociálni partneri, podniky, poskytovatelia vzdelávania dospelých, odborníci v oblasti vzdelávania dospelých, poskytovatelia poradenských služieb pre dospelých, tvorcovia politik na národnej a regionálnej úrovni, samosprávy, zamestnávateľské zväzy, mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti.

Národným koordinátorom pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých je ŠIOV. Aktivity boli zamerané na posilnenie postavenia národného koordinátora na Slovensku ako jedného z vedúcich subjektov v oblasti vzdelávania dospelých s cieľom zohrávať aktívnu úlohu v rozvoji politiky vzdelávania dospelých. Preto boli aktivity úzko spojené s hlavnými krokmi ministerstva a odrážali národné trendy a výzvy v oblasti celoživotného vzdelávania. V tomto zmysle národný koordinátor podporoval:

- vypracovanie národnej stratégie celoživotného vzdelávania na Slovensku,
- rozvoj národnej stratégie zručností OECD,
- implementáciu odporúčania Cesty zvyšovania zručností na Slovensku,
- vzdelávanie dospelých a spoluprácu medzi jeho poskytovateľmi a ostatnými zúčastnenými stranami.

Na národnej úrovni národný koordinátor spolupracoval so širokou škálou partnerov v oblasti vzdelávania dospelých. Boli vytvorené štruktúry na podporu tejto spolupráce s cieľom maximalizovať účinky a dosah na činnosť jednotlivých inštitúcií. ŠIOV tiež rozvíjal vzťahy s poskytovateľmi vzdelávania dospelých a organizoval regionálne semináre zamerané na posilnenie komunity vzdelávania dospelých a poskytovanie informácií, príkladov osvedčených postupov a inšpirácie pre ďalšiu prácu. Národný koordinátor sa stal súčasťou tvorby národnej politiky vo vzdelávaní dospelých na Slovensku. Aj v roku 2019 sa aktívne zapájal do rozvoja politiky vzdelávania dospelých, a to najmä nasledovne:

- Vypracovanie národnej stratégie celoživotného vzdelávania

Prípravu stratégie celoživotného vzdelávania koordinovalo ministerstvo. ŠIOV koordinoval pracovnú skupinu expertov, ktorí diskutovali o vývoji stratégie a poskytovali vstupy do stratégie týkajúce sa národnej sústavy kvalifikácií, NKR, základných zručností a kariérového poradenstva. ŠIOV tiež vypracoval terminologický slovník, ktorý bude súčasťou stratégie.

- Vypracovanie národnej stratégie zručností

Koncom roka 2019 vypracovala OECD národnú stratégiu zručností pre Slovensko. ŠIOV sa aktívne zúčastnil konzultácie kapitoly 3 – Podpora väčšej účasti na vzdelávaní dospelých.

- Implementácia odporúčania Cesty zvyšovania zručností na Slovensku

V roku 2018 založil ŠIOV národnú sieť inštitúcií implementujúcich odporúčanie Cesty zvyšovania zručností. Úlohou siete je informovať zainteresované strany o tomto odporúčaní, mapovať s ním súvisiace národné aktivity, posilniť spoluprácu zúčastnených inštitúcií a odborníkov a plánovať národné aktivity. Sieť tiež vymedzila zásady pre výzvu na predkladanie návrhov projektov financovaných z ESF pre organizácie, ktoré pracujú s osobami s nízkou kvalifikáciou, ktoré sú mimo sociálnych a verejných služieb zamestnanosti a čelia problémom v dôsledku problémov s gramotnosťou alebo jazykom.

Národný koordinátor sa zúčastnil na mnohých podujatiach týkajúcich sa vzdelávania dospelých na národnej úrovni. Spoluorganizoval Týždeň celoživotného učenia na Slovensku. Prispel k diskusiám expertov a tvorbe dokumentov podporujúcich rozvoj kľúčových kompetencií a definovaniu zručností v niektorých málo kvalifikovaných pracovných miestach s cieľom zvýšiť kvalitu kvalifikácií a obsahu vzdelávania/odbornej prípravy. Konferencie a semináre v roku 2019 propagovali hlavné trendy a výzvy vo vzdelávaní dospelých na národnej a európskej úrovni. Národný koordinátor prispel aj k vzájomnému učeniu sa slovenských odborníkov, výmene osvedčených postupov a odbornej diskusii organizovaním študijných pobytov, podporou účasti na konferenciách v zahraničí a podporou účasti zahraničných odborníkov na Slovensku. V roku 2019 zorganizoval kampaň „Vzdelávanie sa dospelosťou nekončí“ zameranú na zvýšenie povedomia o dôležitosti vzdelávania dospelých. Kampaň prebiehala počas októbra a novembra 2019 prostredníctvom online médií, sociálnych médií a podujatí.

8.7. Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca

Úlohou národného koordinačného miesta (ďalej len „NKM“) je usmerňovať a koordinovať procesy prepojenia národných kvalifikačných systémov s EKR. NKM je súčasťou siete, ktorú zriaďujú členské štáty v koordinácii s EK na zabezpečenie poradenstva a informácií, ako aj podpory spolupráce medzi členskými štátmi a ďalšími štátmi v oblasti rozvoja EKR a NKR. NKM koordinujú implementáciu EKR na národnej úrovni a poskytujú informácie o vzťahoch národných rámcov k EKR. Úzko spolupracujú s poradnou skupinou EK pre EKR. Cieľovými skupinami NKM sú najmä sociálni partneri, štátna správa a samospráva, rezortné organizácie, poskytovatelia formálneho aj neformálneho vzdelávania, študenti a pedagogickí zamestnanci, organizácie tretieho sektora.

Za NKM v SR bol určený ŠIOV, ktorý plní úlohy vyplývajúce z legislatívy vo vzťahu k EKR, NKR, kvalifikáciám a validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Úlohou NKM pre EKR je zabezpečiť prenos informácií medzi EK a slovenskými inštitúciami, koordinovať úlohy a aktivity s tým spojené, spolupracovať s partnerskými organizáciami v členských štátoch EÚ a na národnej úrovni a zabezpečovať odborné a informačné aktivity.

Aktivity NKM pokračovali smerom k implementácii odporúčania týkajúceho sa EKR pre celoživotné vzdelávanie a boli zamerané najmä na hlavné úlohy súvisiace s implementáciou slovenského kvalifikačného rámca (ďalej len „SKKR“). Pracovná skupina zložená zo zástupcov NKM a zamestnancov ministerstva pripravila podmienky na zavedenie úrovne SKKR/EKR na všetky dokumenty o vzdelaní/kvalifikácii a označovanie dokladov sa zaviedlo od septembra 2019.

Zástupcovia NKM sa zúčastňujú na pravidelných zasadnutiach poradnej skupiny pre EKR a na odborných konferenciách a iných podujatiach súvisiacich s danou problematikou a prenášajú nové informácie na národnú úroveň, najmä v oblasti týkajúcej sa ďalšieho rozvoja SKKR, nastavenia systému validácie v SR a zvyšovania kvality kvalifikácií. Realizované aktivity sa zamerali na ďalšie získavanie poznatkov o popise kvalifikácií a ich prenos na národnú úroveň. NKM sa zapojilo do práce pracovnej skupiny pre horizontálne porovnávanie kvalifikácií, výsledky ktorej budú slúžiť tak pre prácu poradnej skupiny pre EKR a pre sieť NKM v členských štátoch EÚ. V kontexte nového Europassu sa na úrovni poradnej skupiny pre EKR riešili úlohy spojené s prepojením národných databáz kvalifikácií a vzdelávacích príležitostí, kde SR musí podniknúť ďalšie kroky na splnenie tejto úlohy. NKM tiež pripravilo metodický materiál pre tvorcov kvalifikácií, ktorý reflektuje nové požiadavky a poznatky v oblasti definovania vzdelávacích výstupov. Ako podporný materiál preložilo NKM publikáciu CEDEFOP „Definovanie, formulovanie a používanie vzdelávacích výstupov“. Pripravilo tiež materiály na vzdelávací kurz na písanie vzdelávacích výstupov.

8.8. Informačná sieť Eurodesk

Informačná sieť Eurodesk Slovensko zabezpečuje informačný servis na národnej a regionálnej úrovni pre organizácie, ktoré pracujú s mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania. Eurodesk Slovensko je súčasťou IUVENTY. Úlohou siete Eurodesk je najmä šírenie informácií a popularizácia možností pre mladých ľudí vycestovať do zahraničia za prácou, štúdiom, stážami, dobrovoľníctvom či iným typom medzinárodnej mobility. Počas roka 2019 Eurodesk spolupracoval s regionálnymi koordinátormi IUVENTY. V zmysle pracovného programu na rok 2019 plnil Eurodesk nasledovné úlohy:

- *Spolupráca s multiplikátormi siete Eurodesk*

V roku 2019 bola dohodnutá spolupráca a stabilizácia multiplikátorov siete Eurodesk prostredníctvom dohody o spolupráci uzavretej medzi Eurodesk Slovensko a 18 multiplikátormi, vrátane siedmich regionálnych koordinátorov IUVENTY. Eurodesk pravidelne organizoval s multiplikátormi národné a medzinárodné, resp. česko-slovenské stretnutia. Cieľom bolo poskytnúť priestor na vytváranie sietí, nadviazanie spolupráce, príležitosti na ďalšie vzdelávanie. Dvaja multiplikátori boli v júni 2019 vyslaní do Bruselu na seminár multiplikátorov Eurodesk.

- *Príprava, realizácia a vyhodnotenie aktivít podporujúcich podujatie EK pod názvom Európsky týždeň mládeže (zamerané na podporu mládežníckej participácie a účasť na voľbách do EP)*

Podujatia Európskeho týždňa mládeže sa realizovali v spolupráci so ZEK a IKEP počas apríla/mája 2019 v rámci tzv. Roadshow „Tentoraz idem voliť“, Dňa Európy a Bratislavského majálesu. Aktivity realizovali multiplikátori Eurodesku v spolupráci s oboma NA. Aktivity boli zaznamenané na stránke Európskeho portálu pre mládež: https://europa.eu/youth/week_sk#eyw-youth-events a výstupy boli zdieľané na sociálnych sieťach.

- *príprava a realizácia kampane Time2move: realizácia aktivít s cieľom podpory európskych mobilít pre mládež a pracovníkov s mládežou, zviditeľnenie siete Eurodesk, propagácia príležitostí pre mladých v EÚ*

V októbri 2019 sa uskutočnila jedna z hlavných propagačných kampaní Eurodesku s názvom Time2Move. Cieľom bolo spropagovať medzinárodné mobility a vzdelávacie možnosti predovšetkým v zahraničí. Aktivity realizovali multiplikátori siete Eurodesk na Slovensku. Jednotlivé aktivity boli zaznamenané na webovej [stránke a mape aktivít](#).

- *Propagácia aktivít siete Eurodesk prostredníctvom informačných stretnutí organizovaných v spolupráci s NA*

Zástupcovia Eurodesku sa v spolupráci s NA vo februári a marci 2019 zúčastnili pod záštitou siete EURES informačných dní, ktorých cieľom bolo zvýšiť povedomie o programe a príležitostiach, ktoré program Erasmus+ ponúka nezamestnaným mladým ľuďom. Aktivity siete Eurodesk boli aj naďalej prezentované prostredníctvom sociálnych médií Eurodesku (internet, instagram, Facebook) a IUVENTY. V rámci facebookovej stránky Eurodesk Slovensko bol do slovenského jazyka preložený a využívaný tzv. chat bot s názvom EMA (Eurodesk Mobility Advisor), ktorý slúži ako online nástroj na komunikáciu so záujemcami o mobility. Propagačné aktivity siete Eurodesk boli počas 2. kvartálu 2019 prepojené s aktivitami Európskeho týždňa mládeže a informačných dní. V septembri 2019 realizovala regionálna koordinátorka za Žilinský kraj v Martine živú knižnicu: DOBROvoľník v zahraničí pre 136 účastníkov, kde propagovala programy EÚ Erasmus+, Európsky zbor solidarity a informačnú sieť Eurodesk.

- *Zabezpečenie propagačných aktivít počas informačných dní*

- Prezentácia informácií o príležitostiach pre mladých ľudí v rámci programu Erasmus+ počas podujatia Profesia Days v marci 2019;
- Vytvorenie nového instagramového účtu Eurodesk.sk a jeho pravidelná aktualizácia o novinky zo siete Eurodesk;
- V spolupráci s oboma NA prezentácia aktivít siete Eurodesk a programu Erasmus+ na rôznych informačných stretnutiach, napr. počas diskusie s europoslancami „Čo ponúka EÚ mladým?“, na podujatiach „Granty pre samosprávu“, workshope Európa hrou, v spolupráci s centrom Euroguidance, strediskom Europass a SAAMS prezentácia na SOŠ, Mokrohájska, Bratislava, prezentácii programov v organizácii Fénix Senica a pod.;
- Propagačné aktivity siete Eurodesk a programu Erasmus+ na informačných stretnutiach, resp. podujatiach: Festival Pohoda, Trenčín; Trh dobrovoľníctva v spolupráci s Bratislavským dobrovoľníckym centrom, Bratislava; Veľtrh štúdia a kariéry Akadémie VAPAC, Bratislava; Piknik v regiónoch, Prešov, Žilina, Topoľčany; študentský veľtrh Gaudeamus – Akadémia, Bratislava; informačné dni o programe Erasmus+ v spolupráci so SAAMS, Košice, Banská Bystrica, Bratislava.

- *Príprava, tlač a distribúcia propagačných materiálov*

V roku 2019 boli vytvorené rôzne druhy propagačných materiálov využitých napr. v rámci festivalu Pohoda 2019, na ktorom obe NA a Eurodesk Slovensko propagovali možnosti, ktoré program Erasmus+ ponúka mladým ľuďom. Do tlače bol daný informačný materiál Eurodesk booklet, ktorého cieľom bolo poskytnúť všetky možnosti zahraničných mobilit na jednom mieste. Koncom roka boli s podporou Eurodesku vytvorené 4 typy informačných letákov o programoch EÚ Erasmus+ a Európsky zbor solidarity. Zároveň bola vytvorená informačná brožúra zameraná na KA1 – Mládežnícke výmeny.

9. Príprava budúceho programu EÚ Erasmus+ po roku 2020

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh budúceho programu EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+. Program sa bude realizovať v rokoch 2021 – 2027. Jeho cieľom je podpora vzdelávania, odborného a osobného rozvoja osôb v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe a mimo nej, pričom má program prispievať k udržateľnému rastu, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti, a zároveň k posilneniu európskej identity.

Budúci program by mal byť kľúčovým nástrojom podpory budovania európskeho vzdelávacieho priestoru, realizácie európskej strategickej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, spolupráce v oblasti mládeže v rámci Stratégie EÚ pre mládež 2019 – 2027, rozvoja európskeho rozmeru v športe. Návrh sa vyznačuje kontinuitou so súčasným programom, zachováva štruktúru 3 kľúčových akcií (vzdelávacia mobilita; spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami; podpora rozvoja politik a spoluprácu; a akcie Jean Monnet – zamerané na podporu výučby, vzdelávania, výskumu a diskusií o európskej integrácii), ako aj systém riadenia, t. j. kombináciu nepriameho a priameho riadenia. Nový program by sa tiež mal zameriavať na inklúziu a oslovenie mladých ľudí s rôznorodým zázemím, najmä tých zo znevýhodneného prostredia. Prináša však aj niekoľko novinek, medzi ktoré patrí podpora iniciatívy zameranej na budovanie siete Európskych univerzít, centier excelentnosti v OVP, posilnenie medzinárodnej dimenzie, mobilita v oblasti športu, ako aj inklúzia a zjednodušenie prístupu do programu. V návrhu z mája 2018 EK navrhla zdvojnásobiť objem finančných prostriedkov na budúci program na 30 miliárd eur.

V novembri 2018 ministri školstva na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport prijali čiastkové všeobecné smerovanie k návrhu nového programu EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Koncom marca 2019 bolo k návrhu nariadenia o programe Erasmus+ na roky 2021 – 2027 zverejnené aj stanovisko EP.

Na rokovania o budúcom programe v roku 2019 významne vplývalo niekoľko skutočností – voľby do EP v máji 2019, formovanie nového zloženia EK v polovici roka 2019, a s tým súvisiace dočasné prerušenie rokovaní k viacročnému finančnému rámcu, t.j. rozpočtu EÚ na nové programové obdobie 2021 – 2027, keďže návrh budúceho programu je súčasťou návrhu nového viacročného finančného rámca. Preto rokovania k budúcemu programu Erasmus+ počas rumunského predsedníctva v EÚ v prvom polroku 2019 neprebíhali. Opätovne sa rozbehli až počas fínskeho predsedníctva v EÚ v 2. polroku 2019, ktoré sa prejavilo ako ambiciózne a už v lete 2019 začalo technické rokovania s EP, ktoré na jeseň 2019 vyústili do 3 trialógov s EP (október, november a december 2019). Paralelne k tomu prebiehali v septembri až novembri 2019 vo Výbore pre vzdelávanie Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport intenzívne rokovania zamerané na prediskutovanie jednotlivých článkov návrhu budúceho programu. Svoje stanoviská k relevantným častiam programu predložili aj pracovná skupina pre mládež a pracovná skupina pre šport. Z rokovaní Výboru pre vzdelávanie boli vylúčené ustanovenia návrhu budúceho programu, ktoré sa týkali rozpočtu programu (to bolo v kompetencii pracovnej skupiny pre viacročný finančný rámec), účasti tretích krajín na programe, horizontálnych ustanovení spoločných pre viacero programov, ako aj novej aktivity DiscoverEU.

Rokovania k návrhu budúceho programu sa postupne komplikovali vnášaním prílišnej detailnosti, technického zamerania kompromisných návrhov zo strany spoluzákonodarcu, ktoré

by svojím charakterom boli vhodnejšie do implementačných príručiek než do nariadenia, ako aj zdôrazňovanie úlohy EP pri riadení programu. Predmetom intenzívnej diskusie boli ustanovenia, ktoré sa týkali predovšetkým týchto oblastí: riadenia programu, Európskej pridanej hodnoty, inklúzie, vzťahu medzi fyzickou a virtuálnou mobilitou, názvu programu, rozsahu mobility a partnerstiev v oblasti vzdelávania dospelých, indikátorov (príloha nariadenia).

Cieľom finskeho predsedníctva v Rade EÚ bolo včasné schválenie návrhu programu Erasmus+ a zabezpečenie hladkého prechodu zo súčasného k budúcemu programu. Situácia na európskej úrovni sa však vyvinula nepriaznivo, zo strany EP nebola snaha o kompromis, čo neposkytlo dostatok priestoru na ďalšie rokovania o rôznych aspektoch programu a rozpočtu. EP nechcel ustúpiť zo svojej požiadavky vstupovať do riadenia a implementácie programu, preto finske predsedníctvo dospelo k záveru, že chce pre Radu EÚ zachovať čo najlepšiu vyjednávaciu pozíciu, a preto sa ku koncu roka 2019 už nesnažilo o prerokovanie kompromisu s EP za každú cenu. Z taktických dôvodov sa rozhodlo umožniť začatie rokovaní o iniciatíve DiscoverEU a zároveň tým umožniť začať vyjednávania aj o iniciatíve Európske univerzity a centrá excelentnosti v OVP. Čo sa týka týchto iniciatív, pripravilo týmto krokom lepšiu vyjednávaciu pozíciu pre chorvátske predsedníctvo v EÚ, ktoré nastúpilo v 1. polovici roka 2020. Ambiciózne rokovania chorvátskeho predsedníctva z januára 2020 však stlmilo rozhodnutie EP nepokračovať v rokovaní k akejkoľvek sektorálnej legislatíve (programom EÚ), pokiaľ na pôde Rady EÚ nepríde k významnému posunu ohľadom celkovej výšky a rozdelenia rozpočtu EÚ, a následne aj rozšírenie pandémie COVID-19, ktorá prerušila rokovania na túto tému.

V rámci ďalších rokovaní by diskusia mala pokračovať o otvorených otázkach týkajúcich sa programu. Keďže bol návrh budúceho programu zverejnený ako súčasť návrhu viacročného finančného rámca, diskusie o definitívnej výške jeho rozpočtu stále prebiehajú výlučne na pôde pracovnej skupiny zodpovednej za prípravu viacročného finančného rámca, preto definitívny návrh rozpočtu pre budúci program ešte nie je známy. Zo súčasnej situácie je zrejmé, že najdôležitejšie rokovania o finálnej podobe budúceho programu pripadnú na nemecké predsedníctvo v Rade EÚ v 2. polroku 2020. Včasné dosiahnutie dohody a prijatie nariadenia je kľúčové pre prípravu na implementáciu a hladké odštartovanie budúceho programu.

10. Záver

V roku 2019 sa činnosť oboch NA Erasmus+ v SR riadila predovšetkým pracovným programom na rok 2019 schváleným zo strany ministerstva, ako aj EK. Obidve NA Erasmus+ v SR zároveň v roku 2019 pracovali podľa platnej príručky pre národné agentúry, ktorá stanovuje požadované činnosti, spôsob ich realizácie, ich početnosť a formy aktivít s konečnými užívateľmi (tzv. minimálne požiadavky). NA realizovali nielen minimálne požiadavky, ale tradične v niektorých oblastiach práce ich aj prekročili (informačné a školiace semináre). Nad požadovaný štandard NA poskytli desiatky individuálnych konzultácií pre potenciálnych žiadateľov v rámci výzvy na rok 2019 a organizovali ad hoc podujatia na základe požiadavky EK, resp. ZEK na Slovensku (účasť na stánku EK na festivale Pohoda 2019, na Uličke jazykov 2019, stánok na Dňoch Európy 2019 a pod.). Informačnú a diseminačnú úlohu spĺňajú aj elektronické bulletiny vydávané zo strany SAAMS pre jednotlivé sektory vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj výchovných poradcov, ktoré sú uverejnené na webovej stránke programu a tiež distribuované skupinám záujemcov

(hodnotitelia, podávateľia projektov, školy a iné vzdelávacie inštitúcie). IUVENTA počas roka 2019 vydala niekoľko publikácií, ktoré sú zamerané na jednotlivé KA pre oblasť mládeže a ich cieľom je prostredníctvom príbehov z projektov inšpirovať túto cieľovú skupinu zapojiť sa do programu.

Súčasťou realizácie programu Erasmus+ bolo aj v roku 2019 využívanie viacerých elektronických nástrojov pripravených zo strany EK pre potreby programu. Ako súčasť inštruktážnych seminárov preto NA organizovali školenia zamerané na používanie elektronických nástrojov pre podávateľov projektov a kontraktorov na rok 2019 a externých hodnotiteľov prihlášok a záverečných správ. Záujemcovia o prípravu projektov tiež mohli využiť audiovizuálne inštruktáže a mali aj možnosť obrátiť sa na helpdesk NA.

Monitoring dopadu programu na národnej úrovni zahŕňal kontrolné aktivity v rámci prípravy správy ministerstva pre EK každoročne v októbri daného roku. Súčasťou tejto aktivity je aj osobitná správa o sledovaní dosahovania indikátorov stanovených v nariadení o programe Erasmus+. Z hodnotiacich správ aj konferencií realizovaných v roku 2019 je zrejmé, že program Erasmus+ má na Slovensku svoj kredit a bol oň aj naďalej veľký záujem, čom svedčí miera úspešnosti, ktorá v KA1 v sektoroch vzdelávania a odbornej prípravy dosiahla úroveň v priemere 86 % a v oblasti mládeže 53 % a v KA2 sektoroch vzdelávania a odbornej prípravy to bolo v priemere 64 % a v oblasti mládeže 37 %. Vyše 94 % podaných projektov dosiahlo kvalitu, ktorá by ich oprávňovala na financovanie, avšak nedostatok finančných prostriedkov to neumožnil, najmä v sektoroch OVP a školského vzdelávania.

Finančné prostriedky (globálny grant na rok 2019 pridelený zo strany EK) sa podarilo v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy nakontrahovať na cca. 98 % (zvyšok bol dokontrahovaný začiatkom roku 2020). Jeho priebežné čerpanie je v rozmedzí 96 – 97 %. Možno konštatovať najmä vysoké čerpanie v rámci vzdelávacej mobility do partnerských krajín, v ktorej sa podarilo dosiahnuť mieru kontrahovania 97,56 %, pričom požiadavka na granty štvornásobne prevýšila možnosti financovania. Globálny grant na rok 2019 bol v oblasti mládeže nakontrahovaný na 99 %, pričom jeho priebežné čerpanie zatiaľ dosiahlo úroveň cca. 70 %.

Zoznam použitých skratiek

CEDEFOP	Európske centrum pre rozvoj odborného vzdelávania
EACEA	Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru
ECHE	Erasmus charta pre vysokoškolské vzdelávanie
EK	Európska komisia
EKR	Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie
EP	Európsky parlament
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
IKEP	Informačná kancelária Európskeho parlamentu
IKT	informačno-komunikačné technológie
IUVENTA	IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
KA	klúčová akcia
MPC	Metodicko-pedagogické centrum
MŠ	materská škola
NA	Národná agentúra (programu) Erasmus+
NCE	Národné centrum Europass
NKM	národné koordinačné miesto
NKR	národný kvalifikačný rámec
NRO	najmenej rozvinuté okresy
NSK	Národná sústava kvalifikácií
NSS EPALE	Národná podporná služba pre EPALE
NSS eTwinning	Národná podporná služba pre eTwinning
NÚCŽV	Národný ústav celoživotného vzdelávania
OEET	elektronický nástroj na hodnotenie prihlášok expertmi
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
OZ	občianske združenie
SAAMS	Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu
SKKR	Slovenský kvalifikačný rámec
SOŠ	stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav
TCA	aktivity nadnárodnej spolupráce
V4	Vyšehradská skupina
ZEK	Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	základná škola